

KULTURA-INFO.BY

У Музеі сучаснай беларускай дзяржаўнасці.
Працяг тэмы — на стар. 4.
Фота Уладзіміра ШЛАПАКА

Асноўны Закон дзяржавы: трыццацігадовы юбілей

“Славянскі базар – 2024”: тэрміны і прэферэнцыі

Сёлета ключавыя мерапрыемствы “Славянскага базару ў Віцебску” пройдзюць з 11 па 14 ліпеня.

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 1 сакавіка падпісаў распараджэнне, у якім завержаны тэрміны правядзення XXXIII Міжнароднага фестывалю мастацтваў “Славянскі базар у Віцебску”. Згодна з дакументам, асноўная праграма разгорніцца з 11 па 14 ліпеня.

Для арганізатараў і ўдзельнікаў форуму прадугледжаны асобныя прэферэнцыі. Гэта зроблена з улікам існай практыкі дзяржаўнай падтрымкі фестывалю. Так, установаўлены базызавы ўезд у Беларусь

для гасцей “Славянскага базару” з 73 краін. На дзяржаўнай граніцы прапуюцца для замежных грамадзян будучы арыгінальны або электронны білеты на імпрэзы, што ладзіцца ў Летнім амфітэатры ці ў канцэртнай зале “Віцебск”.

Пры гэтым па адным арыгінальным або электронным білету дапускаецца аднаразова ўезд у Беларусь аднаго замежнага не паездзі за дату правядзення названанага ў дакуменце мерапрыемства.

Падрабязней — у распараджэнні № 40рп ад 1 сакавіка 2024 г.

Дні культуры Беларусі разгорнуцца ў Азербайджане з 1 да 4 красавіка.

Культурная праграма абшчае стаць сапраўдным святам і бліжэй пазнаёміць жыхароў Краіны агнёў з талентамі Сінавокай. Яркім акордам Дзён культуры будучы выступленні майстроў мастацтваў Беларусі. Гаспадароў чакаюць канцэрты з удзелам нашых найлепшых заслужаных калектываў, такіх як Дзяржаўны ансамбль танца і Беларускі дзяржаўны ансамбль “Песняры”.

Таксама ў паэмычным спісе тых, хто прадставіць сваю творчасць у Баку, — заслужаная артыстка

Прывітанне, Азербайджан!

Рэспублікі Беларусь Вікторыя Аleshка, салістка оперы Вядлікага тэатра Беларусі Дар’я Гаражанка і Аляксей Макшанцаў.

Парадукоў азербайджанскаму публіцы спеваў ўладальніца першай прэміі XXXII Міжнароднага конкурсу выканаўцаў эстраднай песні “Віцебск” у рамках фестывалю мастацтваў “Славянскі базар у Віцебску” Саміра Елчыева і салісткі-вакалісткі Гюенш.

Запамінацца гледачам і нумары інструменталістаў Беларызьфілармоніі.

Яшчэ некалькі старонак багатай культуры нашай краіны апырыцца замежнікам дзякуючы выставам. Лоза-, саломаліценне, выцінанка-выбіванка і ткацтва будучы прадстаўлены падчас майстар-класаў. А сабары Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь — праз экспазіцыю “Вясна, на-поўненая святлом”.

Сярод яскравых мерапрыемстваў, якія беларусы зладзіць у Азербайджане, таксама Дні кіно.

У пошуку наватарскіх рашэнняў

Міністэрства культуры аб’явіла рэспубліканскі конкурс рэжысёрскіх заявак на распрацоўку і рэалізацыю ў 2025–2026 гадах сцэнарый знаках культурных мерапрыемстваў.

плошчы Перамогі з ускладаннем кветкаў да Вечнага агню, гала-канцэрт у рамках тэлепраекта “Плошча Перамогі”. У спісе важных падзей, з нагоды якіх павінны адбыцца канцэрты і шоу-праграмы, таксама рэспубліканскае свята “Купалле” (“Александрый збірае сабрэўку”). Міжнародны фестываль мастацтваў “Славянскі базар у Віцебску”. Нацыянальны фестываль беларускай песні і паэзіі “Малодзёныя”, Міжнародны фестываль этнакультурных традыцый “Кілі Палесся” да шмат іншых. Арганізатары гатовы дадаць да пералічаных у інструкцыі тэм і тв., якія прывянаў сам удзельнік конкурсу.

Мэта конкурсу — пошук наватарскіх рашэнняў па арганізацыі і правядзенні культурных мерапрыемстваў, прысвечаных дзяржаўным святам, памятным юбілейным датам, іншым важным падзеям, а таксама раскрыццё крэатыўных здольнасцей і падтрымку рэжысёраў, у тым ліку прадстаўнікоў таленавітай моладзі.

Творчае саборніцтва ладзіцца з 5 сакавіка па 1 верасня. Далучыцца могуць як прафесійныя рэжысёры, так і пачаткоўчы — студэнты, якія атрымліваюць апаўдзельную адукацыю. Ад удзельнікаў чакаюць іхавыя прапановы — эксплікацыі (канцэпцыі) імпрэз, што плануецца правесці да розных свят. Напрыклад, з нагоды Новага года і Раства Хрыстова ў рамках драбачынай акцыі “Нашы дзеці” мусяць праіснаваць анімацыйная праграма ў фазе і прадстаўленне ў вялікай зале Палаца Рэспублікі. Рэжысёрам стане пераможца конкурсу. Натхняльнай тэмай для творчага пошуку могуць быць і мерапрыемствы, прысвечаныя 80-й гадавіне Вялікай Перамогі; урачысты сход і святачы канцэрт у Палацы Рэспублікі, шчасце ў межах рэспубліканскай акцыі “Беларусь памятае!” на

што тычыцца працававанняў да распрацовак, то рэжысёрская эксплікацыя павінна ўключаш лэвіз (лізю) мерапрыемства, месца і час правядзення, апісанне сюжэтай лініі, эпізодаў, мастацкага афармлення сцэнаграфічнай прасторы, меркаваны склад творчых калектываў і выканаўцаў, рэжысёрска-пастановаўныя групы, пералік сучасных сцэнічных тэхналогій і спецефектаў ды іншае.

Заяўкі належыць дасылаш на электронную пошту ministerstvo@kultura.by з пазнакай “Конкурс рэжысёрскіх эксплікацый (канцэпцый)”.

Падрабязней — на сайце Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь

Фінансы. Даты. Дыпламатыя

Чарговая апаратная нарада міністра культуры Рэспублікі Беларусь Анастасія Марковіча з начальнікамі упраўленняў і аддзелаў адбылася 12 сакавіка. Дзякуючы выдасуваў, у пасяджэнні таксама паўдзельнічалі кіраўнікі ўпраўленняў культуры абласных выканаўчых камітэтаў.

У першую чаргу ўвага была звернута на фінансавана-эканамічны паказчык дзейнасці тэатраў. Згодна з Указам Прэзідэнта ад 31 жніўня 2023 года № 275 за заверджана парыгтэнае фінансаванне, а ў наступным годзе арганізацыі мусяць выйсці на раўнадолевав.

Падчас нарады таксама абмяркоўвалася правядзенне рэспубліканскага конкурсу рэжысёрскіх эксплікацый (канцэпцый) культурных мерапрыемстваў, прысвечаных дзяржаўным святам, памятным юбілейным датам. Акрамя таго, начальнік галоўнага ўпраўлення дзяржаўных спецыяльных культурных мерапрыемстваў і прафесійнага мастацтва Кашырына Усава, начальнік упраўлення культуры і народнай творчасці Ірына Карповіч паведмілі аб мерапрыемствах да Дня аднаднага народаў Беларусі і Расіі. У прыватнасці, плануецца канцэрт у Мінску, а таксама выезд беларускіх артыстаў у Маскву, сумесная выстава ў галерэй Зубрава Цярэцілі ў расійскай сталіцы.

Начальнік аддзела міжнароднага супрацоўніцтва і ўзаемадзеяння са СМІ Вікторыя Ратавіцкая праставіла перспектывы сумеснай работы з Кітайскай Народнай Рэспублікай, праінфармавала аб правядзенні Дзён культуры Рэспублікі Беларусь у замежных краінах (Азербайджане, Індыі, Іране) і Дзён культуры Арменіі ў Беларусі.

Таксама былі разгледжаны фінансавана-эканамічныя паказчыкі ААТ “Белрестраўрацыя” за студзень і праект распараджэння Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь “Аб падтрымцы культуры і мастацтва”.

Пётр Міхалашвіч і Воляга Чупрык

Канстытуцыя. Каментарый

У пятніцу, 15 сакавіка, адзначаецца адно з галоўных дзяржаўных свят — Дзень Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь. Сёлета Асноўнаму Закону нашай краіны спаўняецца 30 гадоў.

Напярэдадні знакавай падзеі ў Нацыянальнай бібліятэцы разгарнулася выстава “Асноўны Закон дзяржавы”, падрыхтаваная сумесна з Нацыянальным архівам, адбылася публічная прэзентацыя Навукова-практычнага каментарыя да Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь.

Дакумент падрыхтаваны ў мэтах выканання даручэння Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнка ад 1 красавіка 2022 года.

Навукова-практычны каментарый створаны пад агульнай рэдакцыяй Старшыні Канстытуцыйнага Суда Пятра Міхалашвіча, намесніка Кіраўніцка Адміністрацыі Прэзідэнта Волгі Чупрык, загадчыка кафедры канстытуцыйнага права юрыдычнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта Рыгора Васілевіча. У склад калектываў аўтараў увайшлі высокакваліфікаваныя юрысты, у тым ліку суддзі Канстытуцыйнага Суда.

Выданне будзе выкарыстоўвацца для глумачэння палітаўнага Канстытуцыі ў прапуючым калектывах, навукальных установах, сярод усіх слаёў насельніцтва. Навукова-практычны каментарый паспырае фарміраванню паважлівага стаўлення да Асноўнага Закона краіны, веданню грамадзянамі канстытуцыйных правоў, свабод і абавязкаў, а таксама разуменню неабходнасці няўхільнага выканання канстытуцыйных нормаў у штодзённым жыцці і прафесійнай дзейнасці.

Адзін з першых экзэмпляраў Каментарыя быў урачыста перададзены ў фонды Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі.

Падрабязней пра ўмовы конкурсу — на сайце ведамства

Да юбілею вызвалення

Міністэрства культуры аб’явіла рэспубліканскі конкурс на стварэнне работ выяўленчага мастацтва па дзяржаўным сацыяльна-творчым заказе.

Конкурс ладзіцца для стварэння 25 жывапісных работ, прысвечаных 80-й гадавіне вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Карціны мусяць аздабляць інтэр’еры ўстаноў далагатавай адукацыі лэзія і моладзі ў сферы культуры ў абласных і Мінску. Да ўдзелу запрашаюць прафесійных мастакоў ды іншых творчых работнікаў, якія маюць прафесійныя сертыфікаты, а таксама студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі ў галіне выяўленчага мастацтва.

На першым этапе да 30 красавіка канкурсанты дасылаюць заяўкі ўстаноўленай формы і эскізы твораў у Нацыянальны цэнтр сучаснага мастацтва. Пасля адмысловага камісія адбірае прапанаваныя матэрыялы. Удзельнікі другога этапу з 21 мая па 20 жніўня будучы прапаваш над уваабленнем эскізаў. Затым эксперты аглянаць работы. Творы, рэкамендаваныя камісіяй, Міністэрства культуры набудзе за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту.

Кіно прысвячаецца

Да 100-годдзя беларускага кіно ў Магілёве стартуваў абласны праект “Мастацтва кіно прысвячаецца”.

конкурс фатаграфій “КінаДубль”, малюнкаў — “Мая афіша”, сачыненняў — “Мой водзук на фільм”, рэкламы ў інтэрнэце — “Кіно вясняна блогера”, музычных конкурсах “Музыка да фільма” і конкурсах калектывных праглядаў “Кінамамы”.

Сярод арганізатараў — упраўленне культуры Магілёўскага абласнога выканаўчага камітэта, Нацыянальная кінастудыя “Беларусьфільм”, тэральаб’ямакцыя “Магілёў”, а таксама Магілёўскае дзяржаўнае пралпрыемства “Кінавідэапракат”.

Шасць творчых саборніцтваў праекта прадугледжваюць індывидуальныя і калектывныя ўдзелы:

Далучыцца да праекта жыхары Магілёўскай вобласці могуць па 15 верасня. Галоўны прыз — экскурсія па Нацыянальнай кінастудыі “Беларусьфільм”. Больш падрабязна пра ўмовы — на сайце kinovideo.by

Асноўны Закон дзяржавы

Праект, прысвечаны 30-годдзю прыняцця Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, адкрыўся ў Музеі сучаснай Беларускай дзяржаўнасці 11 сакавіка.

НАЙВЫШЭЙШАЯ КАШТОЎНАСЦЬ

На выставе можна ўбачыць арыгіналы Канстытуцыі БССР і Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь розных гадоў, прадстаўленыя Нацыянальным архівам, а таксама выданні са збору Прэзідэнцкай бібліятэкі і матэрыялы з фонду Нацыянальнага гістарычнага музея. Экспазіцыя да Дня Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь адлюстроўвае хроналогію станаўлення канстытуцыйнага асновы ў нашай краіне, распавядае аб падрыхтоўцы і прыняцці Канстытуцыі 1994 года, а таксама аб унесены ў яе змяненні і дапаўненні ў сувязі з сучаснымі палітычнымі, сацыяльна-эканамічнымі і культурнымі рэаліямі.

ГІСТОРЫЯ ПЫТАННЯ

У Рэспубліцы Беларусь дзейнічае Канстытуцыя 1994 года са змяненнямі і дапаўненнямі, прынятымі на рэспубліканскіх рэферэндумах 1996-га, 2004-га і 2022-га. Яна — першая ў гісторыі суверэннай дзяржавы і пятая з завержаных пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі. Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь была прынята 15 сакавіка 1994 года на 13-й сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь 12-га склікання і набыла сілу 30 красавіка 1994-га ў момант апублікавання.

Па ініцыятыве Прэзідэнта Аляксандра Лукашэвіча 24 лістапада 1996 года прайшоў рэферэндум, на падставе якога былі ўнесены істотныя змяненні і дапаўненні ў Канстытуцыю Рэспублікі Беларусь. Абноўлены тэкст Асноўнага Закона займеў сілу 27 лістапада 1996-га. Дадатковыя змены Канстытуцыі з'явіліся пасля рэферэндуму 2004 і 2022 гадоў.

Канстытуцыя БССР 1927 года

Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь грунтуецца на шэрагу прынцыпаў: дэмакратызме і раўнапраўі грамадзян, гуманізме, пераемнасці і стабільнасці, легітымнасці, рэальнасці і гарантанасці, законнасці, вяршэнстве права. Канстытуцыя складаецца з прэамбулы і дзевяці раздзелаў, у якіх дзевяць глаў і 156 артыкулаў. Дакумент адлюстроўвае новы сацыяльна-эканамічны і палітычны этап развіцця грамадства і дзяржавы: адсутнасць феадалізацыі пачатку ў сувязі з распадам ССРСР, замацаванне поўнага дзяржаўнага суверэнітэту, адраджэнне Беларускай нацыі і культуры, прызнанне роўнай абароны і роўных магчымасцей для развіцця ўсіх форм уласнасці. У артыкуле 1 падкрэслівана, што Рэспубліка Беларусь — унітарная дэмакратычная сацыяльная прававая дзяржава, якая валодае паўнамоцтвамі на сваёй тэрыторыі і самастойна ажыццяўляе ўнутранаю і знешнюю палітыку.

Чаляк з'яўляецца найвышэйшай каштоўнасцю грамадства і дзяржавы. Вызначаны правыя статус грамадзян, прызнаны натуральныя правы чалавека, правы на працу і аплачаны, пашырана кола правоў і свабод, замацаваны апаартыўныя гарантыі і формы абароны. Акрэслены асновы канстытуцыйнага ладу краіны. Азінанай крыніцай дзяржаўнай улады ў Рэспубліцы Беларусь з'яўляецца народ, які ажыццяўляе ўладу непасрэдна і праз прадстаўнічыя органы. Дэмакратыя рэалізавана на падставе разнастайнасці палітычных інстытутаў, ізаляцыі і поглядаў, плюралізму думак.

У 2022 годзе ў Канстытуцыі ўведзена паняцце ізаляцыі Беларускай дзяржавы. Ізаляцыя палітычных партый, рэлігійных або іншых грамадскіх аб'яднанняў, сацыяльных груп не можа ўстаўноўвацца ў якасці абавязковай для грамадзян. Канстытуцыя забараняе стварэнне і дзейнасць палітычных партый і іншых грамадскіх аб'яднанняў, якія маюць на мэце палітычнае змяненне канстытуцыйнага ладу ці выдур прапаганду ваіны, нацыянальнай, рэлігійнай і расавай варожасці.

ДЗЯРЖАЎНЫ ЛАД КРАІНЫ

Дзяржава грунтуецца на прынцыпе падзелу ўлады, якая прадстаўлена заканадаўчай, выканаўчай і судовай галінамі. Дзяржаўныя органы ў межах сваіх паўнамоцтваў самастой-

ныя. Яны ўзаемадзейнічаюць паміж сабой, стрымліваюць і ўраўнаважваюць адзін аднаго. Прыналежца прыярэтэ адноўных прынцыпаў міжнароднага права, не дапускаецца заключэнне міжнародных дагавораў, якія супярэчаць Канстытуцыі.

Дзяржава рэгулюе адносіны паміж сацыяльнымі, нацыянальнымі і іншымі супольнасцямі на падставе прынцыпу іх роўнасці перад законам, адказвае за захаванне гісторыка-культурнай спадчыны, свабоднае развіццё культур усіх нацыянальных супольнасцей, якія пражываюць у Рэспубліцы Беларусь. Забяспечваецца роўнасць перад законам усіх рэлігій і вераванняў. Дзяржаўнымі мовамі ў Рэспубліцы Беларусь з'яўляюцца беларуская і руская.

Паўнапраўны кіраўнік дзяржавы — Прэзідэнт. Акрэслена працэдура яго выбарання, пасля рэферэндуму 1996 года істочна пашырана кола паўнамоцтваў Беларускага лідара. Прэзідэнт назначае ўсіх вышэйшых службовых асоб, а некаторых у Рэспубліцы Беларусь, фарміруе Урад дзяржавы, узначальвае Савет Бяспекі і з'яўляецца Галоўнакамандуючым Узброенымі Сіламі Рэспублікі Беларусь. Прэзідэнт падпісвае законы, выдае дэкрэты, якія маюць сілу законаў, а таксама ўказвае і распараджаецца, валодае правам распуску абедзве палаты Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.

Пасля рэферэндуму 1996-га зменена найменне і правы статус Урада, які атрымаў назву Савет Міністраў. На яго чале стаіць Прэм'ер-міністр. Члены Савета Міністраў, Прэм'ер-міністр і яго намеснік назначаюцца і вызваляюцца ад пасады Прэзідэнтам са згоды Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь. Найвышэйшым прадстаўнічым заканадаўчым органам дзяржаўнай улады з'яўляецца Нацыянальны сход Рэспублікі Беларусь, які складаецца з дзвюх палат — Савета Рэспублікі і Палаты прадстаўнікоў. Палата прадстаўнікоў рыхтуе праекты законаў і прымае іх. Савет Рэспублікі (верхняя палата) зацвярджае ці адмяняе законы, якія прыняты ніжняй палатай. Мясцовае кіраванне і самакіраванне ў адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінках ажыццяўляецца праз мясцовыя Саветы дэпутатаў, выканаўчыя і распарадчыя органы, органы тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання, сходы і іншыя формы прамога ўдзелу ў дзяржаўных і грамадскіх справах.

СТАПЫ СТАНАўЛЕННЯ

Канстытуцыя з'яўляецца асноўным законам дзяржавы, на падставе якога фарміруецца сістэма заканадаўства. У Канстытуцыі апісваюцца кампетэнцыі дзяржаўных органаў. Як падкрэслівана стваральнікі кампетэнцыі дзяржаўных органаў. У 2022 годзе 27 лютага прайшоў рэспубліканскі рэферэндум па пытанні ўнясення змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю Рэспублікі Беларусь. Асноўны Закон у асобы гістарычны досвед станаўлення Беларускай дзяржаўнасці і грунтуецца на неад'емным суверэнным праве нашага народа самастойна вызначань уласны лёс і быць часткай сувеснай супольнасці. Матэрыялы выставы падрыхтаваны расказаваць ключавыя моманты жыцця Канстытуцыі, не ролю і месца ў сістэме дзяржаўнага ладу краіны.

Нацыянальны архів прадставіў у экспазіцыі Закон Рэспублікі Беларусь ад 15 сакавіка 1994 года “Аб парадку ўступлення ў сілу Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь”, працяжка пасаджэнняй рабочай групы дзяржавы, узначальвае Савет Бяспекі Рэспублікі Беларусь, працяжка Цэнтральнай камісіі Рэспублікі Беларусь па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў, іншыя дакументы. Таксама ў межах праекта прэзентавана Канстытуцыя БССР розных гадоў. Гэта дазваляе прасачыць эвалюцыю Асноўнага Закона на шляху Беларусі да незалежнасці.

Антон РУДАК

Арыгінал Рашэння рэспубліканскага рэферэндуму 27 лютага 2022 года

Алічбаваны летапіс: ведаць, памятаць

У нашай краіне рупна зберагаюць памяць пра Вялікую Айчынную ваіну. Асабліваю ролю ў гэтым адыгрываюць установы культуры. Музеі ды бібліятэкі валодаюць унікальнымі аўтарызітнымі крыніцамі па гэтай тэме, таму імкнуча насыціць праўдзівымі звесткамі інтэрнэт-прасторы. А напярэдадні 80-й гадавіны заахоніаў прэзентавалі шэраг анлайн-навінак.

Супрацоўнікі музеяў і бібліятэк стараюцца нагадаць пра падзеі Вялікай Айчынай ваіны, абагуліць і сабраць разам першакрыніцы, паказаць трагічныя і абуральныя старонкі мінуўчынны. Гэта сапраўды важкі ўнёсак у захаванні памяці і праўды пра тых, хто быў забіты без віны, хто абараняў і вызваляў родную зямлю, хто аднаўляў краіну пасля роліцы.

ПОДЗВІГ У АСОБАХ

Магілёўская абласная бібліятэка імя У.І. Леніна запущыла ваенна-патрыятычны інтэрнэт-праект “Імёны Перамогі”. Ён мае на мэце захаваць інфармацыю пра Героў Вяцкага Саюза, што нарадзіліся ў Прыдзвінскім краі і ўдасціліся ганаровага звання за доблесць у барацьбе з нямецка-фашысцкімі заахоніаімі.

Грунтуецца гэты рэсурс на матэрыялах пра жыццё і подзвігі асоб, чыя імёны ўзвекачены на Алеі Героў у гістарычных цэнтры Магілёва. Дакументы выкарыстаны пераважна з фонду абласной бібліятэкі. Кожная персанальная старонка змяшчае біяграфічныя звесткі, фотаздымкі, тэксты артыкулаў з кніжных і перыядычных выданняў, бібліяграфію. Таксама прыведзены асобныя персанальныя творы — мемуары і манарграфіі.

Зрэшты, “Імёны Перамогі” — не адзіная ініцыятыва магілёўскіх бібліятэкараў для зберажэння памяці пра Вялікую Айчынную. Адмыслоўцы выдур маштабную даследчую работу па ваеннай гісторыі краі і прэзентуюць на сайце тэматычныя краязнаўчыя рэсурсы. Прыкладам, праект “Ваіна пазбавіла іх юнацтва” знаёміць з трагічнымі лёсамі алаважных палеткаў, якія сталі на абарону сваёй зямлі. Ён уключае чатыры раздзелы, прысвечаны салдатам, партызанам, падпольшчыкам і разведчыкам. Старонка зробана героя на поўнена фотаздымкамі, біяграфічнымі звесткамі ды іншымі матэрыяламі. А база “Вуліцы герояў” распавядае пра ўдзельнікаў ваіны, імёнамі якіх названы бульвары, вуліцы і завулкі абласнога цэнтры.

Успаміны больш чым тысячы ветэранаў, удзельнікаў і сведак ваіны ўтрымлівае краязнаўчая база даных “Жывая памяць пакаленняў”. Бібліятэкары рэгістраваў і іншыя дакументы. Адметна, што свае матэрыялы для анлайн-экспазіцыі прапануюць усе дзяржаўныя музеі вобласці.

Адным з першых на сайце апублікаваў ліст Івана Семянкі, ураджэнца Вялікабярэставіцкага раёна, да жонкі Налзеі. Іван звартаецца да сваёй каханай і дзяцей, перадае наклон усім роўным і знаёмым. Чырвоныярускі Семянкі ў біях за польскі год у Гліно паў агітпрацуючы вынес 20 параненых салдат і афіцэраў, быў паранены і неўзабаве пайшоў з жыцця. Ягоны ліст на антыкварным рынку набыў выхадзец з Кыргызстана, які жыў у Германіі, і пазней перадаў у гродзенскі музей.

ХРОНІКА ВЫЗВАЛЕННЯ

Супрацоўнікі Віцебскай абласной бібліятэкі імя У.І. Леніна на аснове дакументальных крыніц падрыхтавалі праект “Вызваленне Віцебшчыны. 1943—1944”. Ён мусяць актывізаваць пошукавую працу ў рэгіёне і зберагаць памяць пра пакаленне пераможцаў. Аўтары называюць свой рэсурс данай павагі кожнаму, хто змагаўся з нацысцкімі заахоніаімі. “Які ўсё Беларусь народ, жыхары Віцебшчыны з годнасцю вытрымалі суровыя выправабаны. Беларусь памятае і шануе сваіх вызваліцеляў”, — адзначаюць бібліятэкары.

Цікай шлях выгнаны акупантаў з Прыдзвінскай зямлі пачаўся 10 кастрычніка 1943 года. У гэты дзень ворага выбілі з першага райцэнтра вобласці — гарадскога пасёлка Лёзна. Прапанаваны на сайце матэрыялы падаюць храналогічны летапіс вызвалення гарадоў і вёсак. Акрамя таго, рэсурс знаёміць з воніскімі злучэннямі і асноўнымі наступальнымі аперацыямі, што адбываліся на тэрыторыі рэгіёна, дзейнасцю партызанскіх фарміраванняў, легендарных падпольшчыкаў і камбатураў. Праект уключае інфармацыю з энцыклапедычных і даведкавых выданняў, архывныя, картаграфічныя дакументы, апублікаваныя раней у перыядычным друку артыкулы пра герояў Вялікай Перамогі. Паступова анлайн-збор будзе папаўняцца новымі фактамі, фотаздымкамі, відэахронікай.

Постар інтэрнэт-праекта

ВЕСТКІ З ПЕРАДАВОЙ

Гродзенскі дзяржаўны гісторыка-археалагічны музей да 80-й гадавіны вызвалення Беларусі запачаткаваў абласны віртуальны праект “Лісты з фронту”. Ён мусяць праз музейныя прадметы сфарміраваць у карыстальнікаў, найперш моладзі, пачуццё патрыятызму. На сайце ўстаноўна публікуюць алічбаваныя фантаныя лісты, дзённікі, фотаздымкі ваеннага часу з надпісамі, паштоўкі і іншыя дакументы. Адметна, што свае матэрыялы для анлайн-экспазіцыі прапануюць усе дзяржаўныя музеі вобласці.

Адным з першых на сайце апублікаваў ліст Івана Семянкі, ураджэнца Вялікабярэставіцкага раёна, да жонкі Налзеі. Іван звартаецца да сваёй каханай і дзяцей, перадае наклон усім роўным і знаёмым. Чырвоныярускі Семянкі ў біях за польскі год у Гліно паў агітпрацуючы вынес 20 параненых салдат і афіцэраў, быў паранены і неўзабаве пайшоў з жыцця. Ягоны ліст на антыкварным рынку набыў выхадзец з Кыргызстана, які жыў у Германіі, і пазней перадаў у гродзенскі музей.

СЮЖЭТ: АДЗІН ПРАДМЕТ

Цыкл анлайн-публікацый да 80-годдзя вызвалення Беларусі запущыў і Быхаўскі раённы гісторыка-краязнаўчы музей. Кожную пятіцу супрацоўнікі размяшчаюць у сёціве фотаздымкі найбольш значных і цікавых артафактаў, якія раскрываюць розныя аспекты ваеннай гісторыі. Адкрыў праект фантаны ліст Героя Вяцкага Саюза Уладзіміра Мартынава, датаваны 15 мая 1944 года.

Наступным прадметам стала металічная шпільда з магілы героя-партызана Ільі Памяткіна. Група народных месцішчаў на чале з ім разгарнула смелыя аперацыі на сваёй зямлі. Барышты разраманілі нямецкія гарнізоны ў вёсках Ваіна паў Магілёва, Кузькавічы, Ніканавічы, Чырвоны Асавец, удзельнічалі ў засадах на шашэйных дарогах і ў адкрытых баіях. У 1942-м Ілья Памяткіну выправіўся на чарговыя заданне, аднак на лясной дарогазе быў забіты з засады. Сёння праз народнага месцішча спачывае ў брацкай магіле ў вёсцы Грудзінаўка.

Данііл ШЭЙКА

Імёны Перамогі

Вялічка Генадзь Хосіавіч

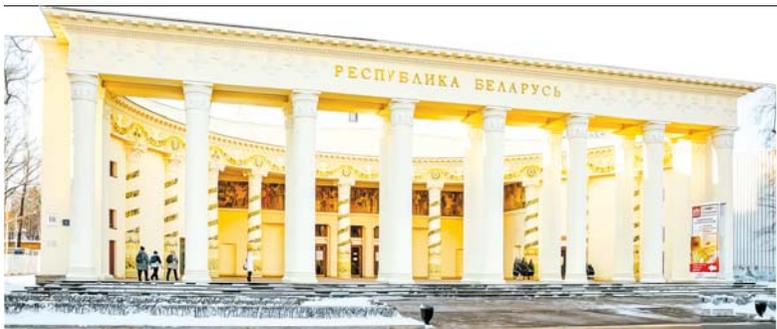
Ураджэнец Шклоўскага раёна. Будучы выдатным стралком, з пачатку ваіны па чэрвень 1943 года знішчыў са снайперскай вінтоўкі больш за 330 ахопнікаў. Удзельнік баёў пад Сталінаградом, на Доне, вызвалення Украіны, Польшчы, Чхааславакіі.

Зіньковіч Мітрафан Іванавіч

Ураджэнец Касцюковіцкага раёна. Камандзір 6-га гвардыйскага танкавага корпусу 3-й гвардыйскай танкавай арміі Вяронежскага фронту. Камандаваў корпусам пры фарсіраванні Дняпра, заахоніаў плацдарм праўніка і заваяваў пераправу іншым часам. 24 верасня 1943 года загінуў у баі.

Фантаныя лісты

Выставачна-гандлёвы цэнтр Рэспублікі Беларусь (павільён №18) на ВДНГ у Маскве

Сувенір з нёманскіх берагоў

Беларускія рэгіёны прэзентуюць свой патэнцыял на ВДНГ у Маскве. Па расійскай Кіраўніцкай нашай дзяржавы да 3 ліпеня кожная вобласць пажажа ўласныя набывкі на адной з найбуйнейшых пляцовак расійскіх сталіцы.

Маштабная экспазіцыя знаёміць з нематэрыяльнымі элементамі, уключанымі ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь.

Спраўдзілі разнакава выставы аказаліся работы славуэта адэльскага майстра і музыкі Мар'іна Скрамблечна — уладальніца медалі Францыска Скарыны і спецыяльнай прэміі Прэзідэнта дзяржавы ў культуры і мастацтва. Некалькі дзесяцігоддзяў творца паводле даўніх традыцый з розных парод дрэва вырабляе музычныя інструменты: дудкі, акарныя, флейты... Цяпер далучыцца да гэтага скарбу могуць жыхары і гасці Масквы. Акрамя таго, экспазіцыя ўключае сапоцкінскія пісанкі, вырабы з

саломкі, мініяцюрна мадэлі храмаў. Ахвотным прапануюць далучыцца да майстар-класаў і паспрабаваць сваімі рукамі вырабіць сувеніры. Беларускія рамеснікі дзеліцца сакрэтамі ткацтва, вышыванкі, ганчарства і салома-і лозаплецення. Напрыклад, супрацоўнікі Гродзенскага раённага культурна-інфармацыйнага цэнтры паказалі наведвальнікам экспазіцыі, як з "беларускага золата" вырабіць гутшыку ічасна альбо павука-абярэг, упрыгожыць велікодных яйкі ў самабытнай тэхніцы "драпанка".

Экспазіцыя "Гродзеншчына кінематаграфічная" расказвае пра фільмы, у якіх паўстаюць мясціны над Нёманам. "Белыя Росы", "Міне завуць Арлекіна", "Міколка-паравоз", "Дняпроўскі ружэж"... Варта адзначыць: толькі ў абласным цэнтры знята звыш 50 стужак, пра што на гродзенскіх вуліцах нагадваюць адмысловыя стэнды і арт-аб'екты.

Выстава "Гродзеншчына на фестывальнай" прысвечана аднаму з самых яркіх культурных брэндаў Беларусі — Рэспубліканскаму фестывалю нацыянальных культур. Менавіта ў Гродне раз на два гады праходзіць заключны этап маштабнага

праекта. На вуліцах горада зьяе сапраўднае сьвечанне талентаў, якое складаецца з прадстаўнікі розных нацыянальнасцей, што пражываюць і працуюць у нашай краіне.

Песеннае і танцавальнае багацце Гродзенскага рэгіёна Беларусі маскоўскай публіцы прэзентаваў народны фальклорны гурт "Галер" Лідскага раённага цэнтры культуры і народнай творчасці. Калектыву складаліся з супрацоўнікаў аддзела рамстваў і традыцыйнай культуры ды адраджае традыцыі аўтаномных спеваў, побытавых танцаў, свят і абрадаў. У рэпертуры — мясцовыя творы, запісаныя ад носьбітаў старажылаў.

Таксама наведвальнікі экспазіцыі сваімі выступленнямі падалі фальклорны гурт "Жывіца" Ваўсаўскага цэнтры культуры і народнай творчасці, удзельнікі народнай вакальнай студыі "Талісман" Палаца культуры горада Ліда, народны ансамбль народнай музыкі "Гудскі гармонік", іншыя артысты і калектывы.

Гродзенская вобласць стала трэцім беларускім рэгіёнам, які прэзентаваў свае набывкі на ВДНГ. Пазнаёміцца са скарбамі нашага заходняга краю ў Маскве можна да 25 сакавіка.

Фрагмент экспазіцыі, прысвечанай нематэрыяльнаму спадчыне Гродзеншчыны

Прысвячэнне жанчыне

Нацыянальны мастацкі музей прэзентаваў выставу "Вясна, напоўненая святлом" у Дэлевацкім і культурным комплексе Пасольства Рэспублікі Беларусь у Расіі.

Увазе глядачоў прапанавалі 28 жывапісных твораў розных жанраў: партрэты, пейзажы і нашоўморты. Гэта работы прадстаўнікоў розных пакаленняў — ад мэтраў да нядвудных выпускнікоў і нават студэнтаў Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў. На кожным палатне выяўленыя непаўторныя аўтарскія асацыяцыі з вясновай парой.

Наталіяна характэрна беларускі дэталідаў дэталідаў карціны Сямёна Дамарада, Гора Бархаткова, Антона Вырвы, Ганны Салодукавай, Кашырыны Кошчанка. Яны пералалі разнамытыя станы прыроды, багацце яе колеравай гамы, розныя асценні адной пары года — ад марозагата дна да часу пвінення садоў. Тоеснась вясны і юнацтва ўвасоблены ў жаночых партрэтах Марты Шчэрбані і Марыны Халаровіч.

Свежасьць кветкавых кампазіцый заключаны ў сваіх работах Глеб Отчых. Напоўненныя святлом палотны аб'яднаныя не толькі вясновымі матывамі, але і глыбокай любоўю да радзімы, апяваннем мірнага і стваральнага жыцця.

Данііл ШЫЙКА

Чацьцы беларускай дэяспары ў Ірдані

Вясна красна на ўсёсь свет

Беларусы замежка не забываюцца на карані і руліва вывучаюць культуру продкаў. Зараз нашы сучаьнікі ў іншых краінах спраўняюць традыцыйныя вясновыя сьвяты.

Днямі беларускае Гуканне вясны зьладзілі на ўзбярэжжы Мармуровага мора. Сьвята адбылося ў цэнтральным доме культуры турэцкага горада Ёльдыжук. Праграму напоўнілі творчыя майстар-класы, конкурсы, гульні і танцы. Вядома, зівомую пару ўдзельнікі выправілі спэцыяльным сімвалічным пудэла. Таксама грамада павасвалася бліжцамі ды пірагамі, пакаштвала пачатункі на дзіўным кулінарным кірмашы. Імпрэзу арганізавалі Калжазійскае таварыства беларусай і рускамоўных сучаьнінікаў з Генеральным консульствам Рэспублікі Беларусь у Стамбуле. Падзея сабрала каля сотні чалавек, сьрод якіх былі і ганаровыя гасці з ліку кіраўніцтва горада.

Беларусы ж Ірдані заклікалі вясну ў Міжнародныя жаночы дзень. "8 сакавіка — адно з самых цудоўных свят і найлепшы час для гукання цяпла", — упэўненыя чальцы дэяспары. У народных строях яны вадзілі вясельныя карагоды ды разам выконвалі песні-вяснінкі.

Напрыраданні імпрэзы нашы сучаьнікі, што пражываюць у Ірдані, зладзілі чарговую сустрэчу міжнароднага інтэрактыўнага дзіцяча-юнацкага афлайн-клуба "Тэрыторыя шасці поіскаў рукі". У віртуальным фармаце яна аб'яднала ўдзельнікаў з Армэніі, Латвіі, Эстоніі, Ірдані і Беларусі. Перад слухачамі выступіла вядучы спецыяліст Беларускага дзяржаўнага ўнівэрсытэта культуры і мастацтваў Алена Каліноўская. Яна расказала пра традыцыйныя беларускія вясновыя сьвяты і абрады, такія як Гуканне вясны, Саракі, Пахаванне дзедзі і іншыя. Адзвучылі хлопчы з мінскага фальклорнага калектыву "Мілавіца" прадэманстравалі даўняе гульні і праспявалі вяснінкі.

Антон КРАЎЧАНКА

народны артыст Беларусі, саліст Беларускага балета, прэм'ер Вялікага тэатра

1980 — Увучыцца ў Беларускім дзяржаўным караграфічным каледжы. Сьрод педагогаў — заслужаны артыст Беларусі Сьвечанне Пасцідзі і заслужаны дзея мастацтваў Аляксандар Каледніка. Ужо ў 6 класе ўпершыню выходзіць на сцэну Вялікага тэатра, дзе ўдзельнічае ў спектаклі "Карагод". Падчас навучаным адарэўніцца ў першым замежным гасторы ў Ёльцы. Атрымае прызам на міжнародным конкурсе ў Філізіна (Італія). У 1999 годзе ўладарыцца артыстам балета ў Вялікім тэатры.

1991—2000 — 3 2001 года артыст балета і катэгорыі ў Нацыянальным акадэмічным Вялікім тэатры оперы і балета. З 2003 года — артыст Вялікай катэгорыі. У гэты час падзе ўдзельнічае ў вывадзі на сцэну ў вобразе Спартака ў аднаіменным балете. Гэтае ролі стане сапраўдным вядучым артыстам.

2001—2003 — 3 2005 года — вядучы майстар-класы. Выконвае галоўныя партыі ў рэпертуры тэатра. Найбольш значны і запам'яцальны сталі ролі Зігфрыда ў "Лебядзінае возера", Адама ў "Сьвядзін сьвету", Уладзімера ў "Страсі" ("Рагнеда"), Вронскага ў "Танне Караніна", Вітаўта ў аднаіменнай пастаюцы і інш.

2005—2008 — У 2008 годзе за выдатны творчы дасягненні, высокую прафэсійнае майстэрства і заслугі ў развіцці нацыянальнай культуры і мастацтва ў нацыянальным медалі Францыска Скарыны.

2010—2018 — Паступіў у Акадэмію кіраваньня пры Прэзідэце Рэспублікі Беларусь, дзе атрымае кваліфікацыю "Менеджэр менеджэраў". Прадэма навучанне трам аь, каменнае мастацтва на спецыяльнай "Сьветлае знаменні" і атрымае дыплом спецыяліста па міжнародным адносінам.

2018—2020 — 3 2010-га пачынае педагогічнае дзейнасьць і выкладае дзюда-каласны танец у Беларускай дзяржаўнай акадэмічнай гімназіі каледжа. Атрымае званне Заслужанага артыста Рэспублікі Беларусь (2013). З 2018 года сумішчае выкладчыцкую дзейнасьць з рэжысёрствам у Вялікім тэатры.

2020—2022 — У 2021-м артыст адзначыў 20-годдзю творчай дзейнасьці ў Вялікім тэатры. За гэты перыяд ён уасобіў больш за 50 роляў у вобразе рэпертуры Вялікага тэатра. Выконваў вядучы і сапачны партыі ў пастаюцы, ствараў адным з самых знаменітых артыстаў Беларускага балета.

2022—2024 — У 2023 годзе Антон Краўчанка сплывае педагогіку і выступленні. Наведвае на сцэну дзе артыст балета ўрост ён час ад часу ўдзельнічае на палатніску ў вядучым партыі і па рэжысёрскае ўрабе акавае ў вобразе Спартака.

2023—2024 — Сьвечанне Антон Краўчанка сплывае педагогіку і выступленні. Наведвае на сцэну дзе артыст балета ўрост ён час ад часу ўдзельнічае на палатніску ў вядучым партыі і па рэжысёрскае ўрабе акавае ў вобразе Спартака.

Антон Краўчанка — прызнаная зорка сучаснага Беларускага балета. На сцэне ён вывучаецца як выбітны фізічнымі здольнасцямі, так і неверагодным артыстызмам. Ролі складаных і характэрных герояў у выкананні Антоны Краўчанкі адносяцца асабліва глыбінёй і драматызмам. За амаль 25 гадоў адданай працы на сцэне Вялікага тэатра артыст па-майстэрску ўвасобіў не толькі тытульным партыі ў класічных балетах, але і ролі ў сучасных пастаюцыах.

Капіла імя Р. Шырмы падчас першага аддзялення канцэрта

Сусветна-харавая беларускасць

“Вечар беларускіх прэм’ер” у сталічнай філармоніі, дзе творы Алены Атрашкевіч і Алега Хадоскі выканала Дзяржаўная акадэмічная харавая капіла імя Р. Шырмы, стаў падзеяй не толькі нацыянальнага маштабу.

У першым аддзяленні прагучала паторыя на вершы сусветна вядомага персідскага паэта Амара Хаяма, спадчыню якога лічыць сваім нацыянальным здобуткам адразу некалькі краін: Іран, Таджыкістан, Афганістан. А ў другім — харавая сімфонія “Поры года”, заснаваная на аўтарскай кампазітарскай тэхніцы, новай для ўсяго свету. Нарэшце, абодва творы могуць прэзентаваць сучаснае музычнае — і не толькі! — мастацтва Беларусі на самым высокім сусветным узроўні. Не толькі, бо абодва супра-

ваджаліся багатым відаконтэнтам, што ўключаюць, у тым ліку, жывяціс і графіку Усевяслода Швайбы. Вялікая праца гэтага беларускага мастака разгарнулася і ў фазе стварэння сусветнай прэм’еры. Добры маркетынговая хо! Харава паторыя “Тайны быцця. Ісціны ад Амара Хаяма” вымусіла задумацца над сваім жыццём, на нова ашаніць глыбіню простых, звалася б, правільна чалавечага суснавання, такіх часам складаных, калі іх няўхільна прытрымлівацца. Музыканты ж маглі нанова ашаніць бясконцыя магчымасці простых, класічных сродкаў выразнасці. Атрымалася сапраўдная неакаліска (не блытаць з неакаліска, аздоблена ўсім спектрам разнастайных харава прым’еаў). Дарчы, да прэм’еры твор быў надрукаваны ў выдавецтве “Каўчэг” і прадаваўся ў філар-

моніі ў час канцэрта, нотны тэкст быў ішодрэ ўпрыгожаны ўсёй той жа графікай спалара Швайбы. Зборнік раздзелена па спецыялізаваных навуковых устаноўках, харавах калектывах — і мы пацём яшчэ не адну яго інтэрпрэтацыю — іпалкам ці асобнымі часткамі. Сімфонія № 2 для змешаных хораў “Поры года” стала чаровым крокам Алега Хадоскі па эксперыментальным шляху. Удалай спробай спалучэння старадаўняга поліфанічнага пісьма з сучасным музычным мінімалізмам стала першая такая сімфонія — Missa. У “Порах года”, дзе ў цэнтры апынуліся народныя святы, кампазітар спалучыў вынайзвёны талды аўтарскую тэхніку з беларускім фальклерам. Да народнай пессенары спалучаны так не падыходзіў яшчэ ніхто. Выкарыстаўшы пазнавальныя цытаты, кампазітар падзяліў іх на асобныя інтанацыі, бы дэталі агульнага паэла, — і шпоруа нанава складе з іх усё больш мудрагелістую мазіку. Невымаглога відаконтэнт, створаны мастаком Ірыёй Падкапсёвым, быў заснаваны не на рэальных абрадавых дзеяннях, а на камічным фантазіінасі, і абрхас якой можна было разгледзець і дзівоўна колеравая спалучэнні, і намккі на нечыя постацітвары, дрэвы-галыны-кветкі. І праз усё — малынкі беларускага арнаменту.

Вольга Янум, Алена Атрашкевіч з удзельнікамі “Вечара беларускіх прэм’ер”

Фота са спектакля “Літучы карабель”

Палёты ў дзяцінства

Тэатр юнага глядача усё часцей практыкуе гастрольныя паказы, прычым не толькі расійскія, але і беларускія. Апошнім часам сюды завіталі Гомельскія абласны драмтэатр і Брэсцкі тэатр лялек.

Гамільчане прывозілі два спектаклі: адзін для дарослых, другі для дзяцей. У камедыі “Вяселля не будзе! Ды гэта не дакладна” самым адметным аказалася крэатыўнае аформленне праграмак: разглядаць яе можна было цыгам усёй дзеі, пакуль акцёры на сцэне крычалі, высвятляючы адносіны. А вось дзіцячы “Літучы карабель” таго ж самага рэжысёра Андрэя Шылоўскага, створаны паводле аднайменнага музыка, аказваў папраўдзе “ўлетным”. Імклівы тэмпа-рытм, бліскучы гумар (не толькі ў тэксце, але і ў пастаноўчых прыдумках), фантазіяныя касцюмы, цікавая сінаграфія з намёкам на дупухаварую батлейку (мастак — Таціана Стысна), простая, але завядная хараграфія Аксаны Ражковай — і такіх жа “завядных” артыстаў: вядоўна, яе ім самым падабеша гэтая “гульня ў казку”. Асабліва вылучаецца “масоўка” з трых дзючак. Хуленька пераапранаючыся, яны паўстаюць вядучымі, служкамі, жабкамі, бабкамі Эжжамі — чым не бенефіце?

Брэсцкія ляльчнікі паказвалі “Папалушку” — рамантычна-загалковую, аздобленую тэатрам ценіяў, адмысловым відаконтэнтам, спалучэннем плоскіх планшэтных і палычкаткавых лялек мастачкі Вольгі Дварарой з жывым планам акцёраў. Ды галоўным пасылкам стала не раптоўнае чараўніцтва, а думка, што добрыя ўчынкы заўжды адлугаюцца дабрніёй.

Аб’ява

Вялікі тэатр Беларусі аб’яўляе конкурс на замяшчэнне вакантных пасадаў:
— артыст балета,
— артыст балета (саліст).
Дадатковыя інфармацыя — на сайце **bolshoi-belarus.by**, 220029, г. Мінск, пл. Парыжскай Камуны, 1

Сцэны са спектакля

Сцэны са спектакля

Тры сястры па-андрэеўску

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя М. Горкага працягвае раней узяты курс на складаныя псіхалагічныя творы рускай класікі. Чарговым крокам у гэтым напрамку стала “Аніфса” Леаніда Андрэева.

Спектакль “Аніфса” — гэта спалучэнне драматычнага і любюўнага чатырохкутніка, дзе тры сястры закаханыя ў аднаго мужчыну, і выхаталонай і сімволічнай Сярэбранага веку, якой пазнаваюцца таямніцы чалавечай душы і свегабудовы.

Драмагургія дый увогуле творчасць Леаніда Андрэева не напта вядоўна шырокай публіцы. Увобчыны ў аршыш побач з назвай знаяме слова “меладрама”, а ў сціслым апісанні спектакля — любюўны чатырохкутнік, дзе тры сястры закаханыя ў аднаго мужчыну, хтосці прыйдзе паглядзець менавіта псіхалагічныя жарсці. І не памыліцца. А хтосці, маючы ўяўленне пра размаітасць стыльвай палтры Сярэбранага веку, прыйдзе шукаць выхаталонаю сімволіку, якой пазнаваюцца таямніцы чалавечай душы і свегабудовы. І таксама будзе мець рацыю, бо знойдзе тое, чаго чакаў.

Рэжысёр Валянціна Еранькова быццам прытрымліваецца ў гэтым спектаклі адразу дзвюх пастаноўчых тэндэнцый. З аднаго боку, вядоўна дэманструе сваё прычтанне — праз тонкую працу з тэкстам, дзе сёць амаль незавяжаныя скарачэнні і, наадварот, некаторыя паўторы, у абодвух выпадках скарыванна на больш яркае выяўленне агульнай каніжэнцы. З другога боку, рэжысёр тут літаральна растаўраецца ў акцёраў, бо самым галоўным ідэі даносіцца праз іх іпру, трактоўку роляў. Сацьчыць за дыялогамі, уцяпляюцца кожную дэталі сцэннычых паводзін артыстаў, адкрываць для сьне патаемныя сэнсе сказаных імі слоў і фраз незвычайнай цікава.

Вераніка Пляшкевіч у ролі Аляксандры Паўлаўны і Вольга Дзяржарая ў ролі Аніфсы

У абліччы Фёдара Кастармарава нечакана для многіх выступіў Аляксандр Гіранок. Роля чалавека, які прыцягвае сваёй энергетыкай, ды сам кахаць не ўмець, стала вядоўна прыступкай у яго акцёрскай кар’еры. Дагэтуль адной з яго найбольш запамінальных творчых прац быў бліскуча сыграны Любюў у камедыі Мальдэра “Падамунты муж”. Застаўся ў памяці і палкама натуральна Рэпер у “Графе Монтэ-Крыста”. І раптам — зусім іншы полас і нават полюсы. У залежнасці ад сітуацыі Фёдар паўстае розным: стрыманым — і выбухаебяспечным, жорсткім — і то капрызным, то разгубленым, то паслухмяным. Артыст робіць яго гэтакім “вялікім дзіцем”, што пра ўсёй сваёй разбэшчанасці прагне чалавечай цэпльна і спакою, атрымаўшы ўсё гэта толькі ў момант смерці. Не выпадкова рэжысёр тут не прытрымліваецца аўтарскіх рэмарак: замест раптоўнай агоні смерць наступае быццам у сне — і поўны супярэчнасцяў герой становіцца падобны да анёлка-немаўлятка. Цэнтральная жаночая роля — Аніфса — дасталася Вользе Дзяржарая. Актрыса прышла да яе праз раней створаныя вобразы Наталі Пятроўны ў тургенёўскім “Мясцы ў вёсцы”, Агла ў “Ільіце”. Дастаўскага, дзе быў добра прарыцаваны і псіхалагічнымі кістанні, і неадназначнасьцю жаночых характараў. Яе Аніфса мае той унутраны стрыжань, якога бракуе іншым. І атручвае каханка не праз рэўнасць ці помсту, а каб абараніць малодшую сястру, якой не жадае свайго лёсу.

Аляксандру Паўлаўну, жонку Фёдара, сыграла Ве-

раніка Пляшкевіч. І надарыла яе такой кранальнай цэпльнай і шчырай спагадлівасцю, што тыя не знікаюць нават у самым напружаным моманты супярэчэння з мужам і Аніфсай.

Малодшую Ніначку ўвабольш запамінальных творчых прац быў бліскуча сыграны Любюў у камедыі Мальдэра “Падамунты муж”. Застаўся ў памяці і палкама натуральна Рэпер у “Графе Монтэ-Крыста”. І раптам — зусім іншы полас і нават полюсы. У залежнасці ад сітуацыі Фёдар паўстае розным: стрыманым — і выбухаебяспечным, жорсткім — і то капрызным, то разгубленым, то паслухмяным. Артыст робіць яго гэтакім “вялікім дзіцем”, што пра ўсёй сваёй разбэшчанасці прагне чалавечай цэпльна і спакою, атрымаўшы ўсё гэта толькі ў момант смерці. Не выпадкова рэжысёр тут не прытрымліваецца аўтарскіх рэмарак: замест раптоўнай агоні смерць наступае быццам у сне — і поўны супярэчнасцяў герой становіцца падобны да анёлка-немаўлятка. Цэнтральная жаночая роля — Аніфса — дасталася Вользе Дзяржарая. Актрыса прышла да яе праз раней створаныя вобразы Наталі Пятроўны ў тургенёўскім “Мясцы ў вёсцы”, Агла ў “Ільіце”. Дастаўскага, дзе быў добра прарыцаваны і псіхалагічнымі кістанні, і неадназначнасьцю жаночых характараў. Яе Аніфса мае той унутраны стрыжань, якога бракуе іншым. І атручвае каханка не праз рэўнасць ці помсту, а каб абараніць малодшую сястру, якой не жадае свайго лёсу.

Надзея БУНЦЭВІЧ у ролі Аляксандры Паўлаўны і Вольга Дзяржарая ў ролі Аніфсы

Надзея БУНЦЭВІЧ у ролі Аляксандры Паўлаўны і Вольга Дзяржарая ў ролі Аніфсы

Берагіня. Прыма. Прыгажуня

Абуджэнне прыроды і жаночая краса — традыцыйныя лейтматывы сакавіцкіх арт-праектаў. Ётым днём на розных сталічных пляцоўках праходзяць выставы, што раскрываюць дасягненні нашых таленавітых сучасніц, апаваюць іх духоўны свет і вонкавае характэр. “К” прапануе агляд найбольш цікавых экспазіцый.

Фрагмент экспазіцыі “Абярэжнэе кола”

ЛЕГЕНДЫ СЦЭНЫ

Пачатак вясны даў нагоду супрацоўнікам Музея гісторыі тэатральнай і музычнай культуры ўспомніць найбольш яркія жаночыя вобразы на беларускай сцэне. Тэматычная экспазіцыя прысвечана актрысам, якія ў розныя часы працавалі ў нашых тэатрах і прычынлівы да пастаноў, што трапілі ў залаты фонд айчызнага мастацтва. Праз асабістыя рэчы асобы і сцэнічныя касцюмы з фонду Нацыянальнага гістарычнага музея гледачы могуць пазнаёміцца з самымі значымі спектаклямі ў лёсе жанчыны.

Безумоўна, цэлую эпоху ў гісторыі культуры ўвасабіла бліскучая спявачка Ларыса Александровіч. На выставе паказаны фотаздымкі са спектакля “Файст” 1928 года — дыпломнай оперы выхаванца Беларускага музычнага тэхнікума, у якой будучая народная артыстка выконвала партыю Маргарыты. Шэраг фотартпрактаў Ларысы Александровіч у розных ролях нагадвае пра шматгранны талент і багаты рэпертуар славаўтай салісткі. Перад наведвальніцамі музея яна паўстае Марыся з оперы “Міхась Падгорны”, Графіня з “Пікавай дамы” і ў мностве іншых запамінальных вобразаў. Сведчаннем вытанчанага густу артысткі выступае невялікая калекцыя карналяў дзі сукенка, па-майстэрску расшытая пацеркамі.

Фрагменты выставы “Фарбы вясны — вобраз цудоўнай”

Маштабную галерэю жаночых вобразаў на купалаўскай сцэне стварыла Стэфанія Станюта. Абаяльная, інтэлігентная, вытанчаная — такой яе запаміналі розныя пакаленні тэатралюбаў. Прыналежнасць мемарыяльных ролі народнай артысткі зразумелая музейнаму гледачу нават без з’яўкі: сціплыя і адначасова элегантныя аксесуары нібы сімвалізуюць характар удалалініцы.

Таксама ў экспазіцыі дэманструюцца фотаздымкі, сцэнічныя касцюмы і аксесуары Святані Акружанай, Галіны Арловай, Наталі Гайды, Александры Клімавай і Тамары Ніжніцкай. Угадваць увосемьдзяцімі вобразы ракавых прыгажунь і раматныя тэатрычныя асобы можна да 30 красавіка.

ФАРБЫ ПЯШТОЧЫ

Усе колеры прыгожай пары ўвабрала ў себе “Папіра вясны”. Так называецца выстава ў галерэі “Ракурс” Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі. Паказаныя работы апаваюць цудоўны час абуджэння прыроды пасля зімовага сну.

Кветкавыя кампазіцыі, абстрактныя, жаночыя вобразы — жывапісныя і графічныя творы розных жанраў увасабляюць пішчоту, чароўнасць першых цёплых дзён, энэргію сонечнага святла. Разнастайныя ашчэны вясновага шчынення адлюстравалі Віктар Данілаў, Лізавета Пастушэнка, Марына Эрэнбург, Сафія Піскуна і іншыя аўтары, сярод якіх чальцы Беларускага саюза мастакоў і Еўрапейскай мастацкай супольнасці, лаўрэаты конкурсаў. Экспазіцыя чакае наведвальнікаў да 7 красавіка.

ЗАЎСЭДЫ ШЧЫРЫЯ

У мастацкай галерэі “Універсітэт культуры” адкрылася выстава дзіцячых твораў “Фарбы вясны — вобраз цудоўнай”. Яна змяшчае работы навучэнцаў дзіцячых школ мастацтваў Мінска, выхаванцаў установаў дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі, арт-студыі “Флорыя”.

Арганізатарамі выставы-конкурсу выступілі грамадская арганізацыя “Беларускі саюз жанчын”, Беларускае дзяржаўнае ўніверсітэцкае мастацтва і мастацтваў і мастацкая галерэя “Універсітэт культуры”. Усяго было даслана каля 400 заявак з усіх рэгіёнаў Беларусі.

Для нас падтрымка творчай моладзі з’яўляецца адным з прыярытэтных напрамкаў дзейнасці — адзначае дырэктар галерэі “Універсітэт культуры” Марына Татарэвіч. — Штогод мы арганізуем конкурс, ладзім выставы маладых мастакоў. Для нашай краіны сёння важна выявіць таленавітых асоб, падтрымаць іх. Што тычыцца юных аўтараў, то для іх удзел у падобных выставах-конкурсах — гэта магчымы прамамантраваж свае здольнасці, атрымаць агульную прафесіянальную і пашырыць кругагляд.

Падтрымка і развіццё юных талентаў — гэта не проста ўагата маладога пакалення, а сур’ёзнае абавязанне краіны. Тым больш што выстава мае на мэце пашырыць ролю жанчын у жыцці грамадства і трансляцыю традыцыйных сямейных каштоўнасцей.

— Калі мы з дзяцінства далучаем чалавека да мастацтва, то гадзем асобу на глебе спраўданага каштоўнасцей, — кажа рэктар Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў Наталія Карчужская. — Я лічу вельмі важным у раннім узросце з’яўляць талент, падтрымаць і накіраваць яго. Нават калі чалавек не абярэ мастацтва сферай свайго прафесійнага дзейнасці, у любым выпадку гэта пачынае добры след у яго жыццё. Нам вельмі хацелася прамамантраваж тое, як нашы дзеці бачаць беларускую жанчыну: сваю маму, сястру, бабулю. На малюнках яна пішчотная, кранальная, часам, у нечым камячая, але ва ўспрыманні дзіцяці заўсёды сапраўдная і шчырая.

Работы юных аўтараў адлюстравваюць зборны вобраз беларускай жанчыны: пішчотнай і мотанакрававай, захавальніцы сямейнага ачаха і грамадскага пілара. Навельшчыцу выставы “Фарбы вясны — вобраз цудоўнай” можна да 23 сакавіка.

Паралельна ў галерэі разгарнулася часовае экспазіцыя “На крылах

вясны”, што знаёміць з творчасцю выступілі грамадская арганізацыя “Беларускі саюз жанчын”, Беларускае дзяржаўнае ўніверсітэцкае мастацтва і мастацтваў і мастацкая галерэя “Універсітэт культуры”. Усяго было даслана каля 400 заявак з усіх рэгіёнаў Беларусі.

НАШЫ ТРАДЫЦЫ

Паказаць жаночы погляд на свет праз мастацкія вобразы — так вызначана мэта выставачнага праекта “Абярэжнэе кола”. Яго арганізавалі Маскоўскае аддзяленне Саюза мастакоў Расіі і Магілёўскае абласнае мастацкае музей імя П.В. Масленікава. “Гэта экспазіцыя пра жаночую энэргію і жаночую місію. У славіянскай традыцыі кожная жанчына да маладога пакалення, а сур’ёзнае абавязанне краіны. Тым больш што выстава мае на мэце пашырыць ролю жанчын у жыцці грамадства і трансляцыю традыцыйных сямейных каштоўнасцей.

— Калі мы з дзяцінства далучаем чалавека да мастацтва, то гадзем асобу на глебе спраўданага каштоўнасцей, — кажа рэктар Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў Наталія Карчужская. — Я лічу вельмі важным у раннім узросце з’яўляць талент, падтрымаць і накіраваць яго. Нават калі чалавек не абярэ мастацтва сферай свайго прафесійнага дзейнасці, у любым выпадку гэта пачынае добры след у яго жыццё. Нам вельмі хацелася прамамантраваж тое, як нашы дзеці бачаць беларускую жанчыну: сваю маму, сястру, бабулю. На малюнках яна пішчотная, кранальная, часам, у нечым камячая, але ва ўспрыманні дзіцяці заўсёды сапраўдная і шчырая.

Асветніцкая ініцыятыва служыць праасоўванню традыцыйных славянскіх каштоўнасцей на прасторы Саюзнай дзяржавы. Раней выставачны праект прэзентавалі ў Маскве, Мяркуеўска, што надалей перасоўная экспазіцыя наведвае Віцебск, Гомель, Палацк, Бабруйск, іншыя гарады Беларусі.

Данііл ШЫЖКА, Яўгенія ГАБЕЦ
Фота Яўгенія ГАБЕЦ

Мерапрыемства і кніжная выстава, прысвечаныя юбілею Уладзіміра Магзо і яго творчасці

З натхненнем і задавальненнем

Святы, сустрэчы, выставы — часам здаецца, што бібліятэкары працуюць без перапынку. І робяць гэта з натхненнем і задавальненнем! Інакш як растлумачыць неверагодную колькасць паведамленняў ад рудольскіх кніжных скарбніц? Рэдакцыйная пошта напоўнена лістамі з розных куткоў краіны.

ПАКУЛЬ ЖЫВЕ ПАМЯЦЬ

Сёлетняе Вясенняе святкуе 80-гадзе вывядзення ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. З гэтай нагоды ў Гарадскай бібліятэцы № 4, што ў Слоніме, запалілі выставу “Без права забыцца”. Экспазіцыя прысвечана генацыду беларускага народа. На ёй прадстаўлена гісторыка-дакументальная літаратура пра падзеі, звязаныя з акупацыяй Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Экспануюцца кнігі з серыі “Беларусь: Трагедыя і праўда памяці”. Праект распаўвае пра гісторыю канцэнтрацыйнага лагера ў розных кутках нашай Радзімы: Маскоўшчына, Азарыцы, Трасянецкі, іншыя. У кожным загінулі дзясяткі тысяч чалавек.

— Мэта выставы — засяродзіць увагу наведвальнікаў на тым, як паўзверску здыкаваліся захопнікі з мірнага насельніцтва нашай краіны.

Выстава “Без права забыцца”

Тыя злачыніцы перад чалавецтвам тэрміну даўнасці не маюць, — лічыць бібліятэкар філіяла Галіна Карыцкая. — Пра такую трагедыю павінен памятаць кожны беларус.

ДА ЮБІЛЕЮ ЛІТАРАТАРА

Прапаганда беларускай кнігі і айчынных аўтараў, як сучасных, так і тых, хто займаўся літаратурнай дзейнасцю ў мінулых стагоддзях, — адна з асноўных задач бібліятэкі.

Пятая сакавіка споўнілася 65 гадоў з дня нараджэння Уладзіміра Магзо, паэта, перакладчыка, публіцыста. Нарадзіўся творца ў гарадскім пасёлку Зэльва, што на Гродзеншчыне.

Бібліятэкары Бераставіцкага раёна арганізавалі для чытачоў кніжныя выставы і правялі мерапрыемствы, прысвечаныя юбілею Уладзіміра Магзо і яго творчасці. Кніжная выстава “Загадкавая аэбука” прадстаўлена ў Канохоўскай бібліятэцы, адметная тэматычная папіла “Таямнічая планета” — у Масаленскай бібліятэцы, пазнавальная выстава-персаналія “Загадкавая планета Уладзіміра Магзо” — у раёнай бібліятэцы імя В.М. Кавалеўскага, літаратурны ракурс “З любоўю да дзяцей” — у Пагранічнай бібліятэцы, літара-

турны гід “Загадкавая планета” — у Пархімаўскай бібліятэцы. — Уладзімір Магзо з’яўляецца аўтарам многіх кніг для дарослых і дзяцей, — распаўвае бібліятэкар аддзела бібліятэчнага маркетынгу Жанна Матыск. — Бераставіччына цікавіцца яго літаратурным наробкам і жадае пісьменніку новых творчых поспехаў.

НА ЖАНОЧАЙ ЛЮБОВІ

У сельскай бібліятэцы аграпрадка Муравяна Ашмянка, што на Гродзеншчыне, праішоў святы “Гэта асаблівае — 8 сакавіка”. Вясенняя сустрэча была поўная цёплых віншаванняў, лірычных песень і вершаў вялікіх паэтаў пра Яе Вялікасць Жанчыну. І нездарма: ме нававіна яна захаваліцца сямейнага ачага, яна ўпрыгожвае быт і навакольнае асяроддзе сваёй поўнай цёпласцю і вершаў вялікіх паэтаў пра Яе Вялікасць Жанчыну. Ды і наогул — свет трымаецца на жаночай любові.

Падчас мерапрыемства бібліятэкар зрабіла агляд кніжна-ілюстрацыйнай экспазіцыі “Свята вясны, кветка і каханні”. Прадстаўлены прыгожыя пошу паздыліліся жаночымі хітрамі і скаротамі. У завяршэнне сустрэчы госці абмяняліся сувенірамі. Свята праішоў у атмасферы радасці і цяпла.

Падчас свята “Гэта асаблівае — 8 сакавіка”

Духоўнае праз мастацкае

У першыя дні вясны ў Мінскай абласной бібліятэцы імя А.С. Пушкіна адкрылася выстава міжнароднага арт-праекта “Вечная жаночасць”. Арганізатар — расійскі Фонд захавання і развіцця культуры, традыцыйных і духоўна-маральных каштоўнасцей і гістарычнай памяці “Унікальная краіна”.

Галоўная задумка — салдзейнічаць умацаванню сямейных адносін, гарманізацыі і папулярнага духоўна-маральнага інстытута сям’і праз аб’яднанне розных кірункаў творчасці.

Да арт-праекта далучыліся мастакі з розных краін. Для экспанавання прадставілі працы, прысвечаныя адной з галоўных тэм у свеце і культурнай сферы — выхаванню жанчыны ў сацыяльнай Боскай сутнасці.

Кожны з аўтараў у сваёй унікальнай і непатворнай манеры адлюстравваў жаночую прыгажосць, чысціню, мільрасць і бясконную любоў, якая распаўваіраецца да космічных прасторав.

На прадстаўленых карцінах, як мастацкіх, так і выкананых у жанры габеленага жывапісу, наведвальнік зможа знайсці шмат, не падобна ні на адзін іншы вобраз жанчыны — маці, сястры, спадарожніцы жыцця.

Работы нясуць святло духоўнага ачышчэння і глыбокі маральны пасыл, які дазваляе арт-праекту гаварыць з любой аўдыторыяй на ўніверсальнай мове вывядзення мастацтва.

Ва ўрачыстай шчырым адкрыцця выставы прынялі ўдзел Дарэча п. п. прапартамента па супрацоўніцтве ў дзейнасці, гуманітарнай і сацыяльнай сферах Выканавачага камітэта СНД Віталіна Рудзікава, якая зачытала прытаніне Генеральнага сакратара СНД Сяргея Лебедзева, а таксама прадстаўнікі Прадстаўніцтва Расуспрацоўніцтва ў Рэспубліцы Беларусь і фонду “Унікальная краіна”.

Першым наведвальнікам выставы сталі студэнты факультэта Інфармацыйна-дакументальных камунікацый Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў. Молдзав апаніла “Вечную жаночасць”, адзначаючы сутнасць арт-праекта — усаўвядзенне традыцыйных сямейных каштоўнасцей і духоўных асноў.

Арт-праект “Вечная жаночасць” экспануецца ў бібліятэцы да 28 сакавіка.

Мікра МІШЧАНКА
Фота Алены Чарнавокай

Па дузе на захад ад сталіцы

З надыходам першых цёплых дзён нас усё часцей наведваюць думкі аб новых вандроўках па роднай краіне. Але пакуль веснае надвор'е застаецца зменлівым, выбірацца ў далёкую дарогу зусім не абавязкова. Цікавосткі архітэктурнай спадчыны, сляды знакамітых землякоў і месцы памяці, вартыя наведвання, могуць знайсціся зусім побач. Звернем увагу хача б на бліжэйшыя ваколiцы сталіцы і аглядзім, што адметнага можна пабачыць тут цягам аднаго дня.

АПАЛІНАРЫЙ ПУПКО

У Музеі беларускага народнага мастацтва, які размяшчаецца ў вёсцы Аколiца Мінскага раёна на тэрыторыі Рэспубліканскага цэнтру алімпійскай папулярнасці па з'яўляюцца владарствам спорту "Раўбчычы", з 1 сакавіка праходзіць выстава "Я беларус", на якой прадстаўлены работы вядомага народнага майстра, разьбяра па дрэве, жывапісца і графіка Апалянарыя Пупко: яго творчасць з'яўляецца спецыяльным сувязным звяном паміж традыцыямі старых майстроў і сучаснай народнай драўлянай скульптурой. Разьбар нарадзіўся ў 1893 годзе ў мястэчку Івянец, заўна ў вядомым сваім адмыслоўцам: ганчарамі, ткачамі, чырванадружчыкамі. Выбраў многіх з іх выстаўлены ў фондах і пастаянных экспазіцыях Музея беларускага народнага мастацтва.

У пачатковы перыяд творчасці Апалянарыя Пупко яго драўляныя скульптуры ўпрыгожвалі капліцы і крыжы, інтэр'еры храмаў і былі праітагам векавых традыцый "разной справы", беларускай школы разьбы, "сялянскага барока". Як сведка жыцця народа ў дарэвалюцыйны час і далейшыя часы, майстар ствараў яркія вобразы, звяртаўся да народнай і свецкай тэматыкі, мі-

фалагічных і антычных сюжэтаў, трансфармуючы класічныя вобразы праз прызму стылістыкі народнага мастацтва.

У пасляваенны час усеагульнае прызнанне атрымала скульптура майстра на фальклорныя і літаратурныя сюжеты, жанравыя, лірычныя і гумарыстычныя работы. Сёння творы народнага разьбяра знаходзяцца не толькі ў Івянецкім музеі традыцыйнай культуры і Музеі беларускага народнага мастацтва, але таксама займаюць ганаровае месца ў Мінскім абласным краязнаўчым музеі ў Маладзечне і Расійскім этнаграфічным музеі ў Санкт-Пецярбургу.

Выстава працаваць да 28 красавіка, а тым, хто жадае працягнуць знаёмства з творчасцю майстра, можам параіць завітаць у Івянец Валожынскага раёна, дзе захаваны дом мастака, цалкам распісаны ім усурэдзіне. Тут можна таксама пабачыць як альбомы з яго шматлікімі малюнкамі, так і падараным яго кнігі з аўтаграфамі вядомых у Беларусі людзей, а экскурсію могуць правесці сявакі майстра.

ЗАСЛАўСКІ ЭРМІТАЖ

Тэматычны маршрут можна працягнуць, завітаўшы ў Заслаўе. Акрамя добра вядомых усім архітэктурных і археалагічных помнікаў, увагу гасцей горада усё часцей прыцягвае Музей беларускай малявання, які акрыўся летась у колішнім філіялі сядзібы Пшадзецкіх XVIII стагоддзя.

Асноўная экспазіцыя музея прысвечана творчасці найзначнейшых майстроў беларускай малявання — Язэпа Драздзючына і Алены Кіш, якія працавалі ў першай палове XX стагоддзя. Акрамя ўласна арыгінальных работ, дзякуючы інтэрактыўнаму інфармацыйнаму панэлям можна знаёміцца з біяграфіяй мастакоў, праглядзець прысвечаны ім фільмы, а таксама іх творы з дапамогай сродкаў дапаўняльнай рэальнасці. Музей працуе амаль год, і за гэты час ужо адзначыў пазітыўныя змены. Тут

Малюваны дыван Алены Кіш

з'явіўся шырокі асартымент сучаснай прадукцыі па матывах прац беларускага існага мастацтва — і царскі кожны ахочы можа прыбач на памяць магніцік, брошчу альбо кубак з выявамі знакамітых маляванак.

АД ПЯРА — ДА ПЯРА-ГЕРОЯ

Далей кіруемся на поўзленне, У Станькаве Дзяржынскага раёна варт аглядзець колішняе сядзібу роду Чапскіх, найбольш вядомым сёння прадстаўніком якога, бабай, з'яўляецца Караль Чапскі: мінскі гарадскі галава з 1890 па 1901 год. Сядзібны дом, на жаль, не захаваны, але аб колішнім уладальніку тутэйшага мястэчка праявіце аглядзець малюны парк з так званым "Скарбынкам" — будынкам бібліятэкі ў выглядзе стылізаванай вежы, жылы дом для рабочых, водапаборная вежа, руіны брамы і яшчэ колькі гаспадарчых пабудов.

На іншым баку паркавага става — Свята-Мікалаеўская царква, узведзеная ў 1858 годзе. У 1961-м яе намагаліся знішчыць, прычым давалася тройчы прымяненне выбуховых — і тым не менш магутныя стены засталіся стаяць. У 2007 годзе тут распачаліся рэстаўрацыйныя работы, і сёння храм дзейнічае — яго вернулі першапачатковы выгляд. А амаль ля самых муроў шарковы — дом, звязаны з яшчэ адным легендарным імем у гісторыі Станькава. Менавіта тут нарадзіўся славуты юны партызан, адзначаны пасмяротна званнем Героя Савецкага Саюза, — Марат Казей, які трагічна загінуў у змаганні супраць гітлераўцаў, маючы толькі чатырнаццаць гадоў.

Палац у Прылукі

Памяць пра вайну захоўваючы непадалёк ад Станькава і ў ваенна-гістарычным комплексе "Старая граніца" — ён з'яўляецца філіялам Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. Тут можна пабачыць адноўлены будынак савецкай пагранічнай заставы і адзін з дотаў Мінскага ўмацаванага раёна.

ДЗЕ НАРАДЖАЛАСЯ КІНО

Вяртаючыся ў Мінск, нельга абмінуць яшчэ адну з найбольш маляўнічых сядзіб прастаціча — Прылукі, якія належаць роду Чапскіх. Тут варт пабачыць сядзібны дом, дзе перш размяшчалі Інстытут эхомы разьбы. Таксама захаваны прысудзіны парк з будынкам "Скарбынкам" — будынкам бібліятэкі ў выглядзе стылізаванай вежы, жылы дом для рабочых, водапаборная вежа, руіны брамы і яшчэ колькі гаспадарчых пабудов.

Менавіта з гэтай сядзібы звязаны першыя старонкі гісторыі беларускага кінематографа — тут улетку 1926 года адбылася натурны здымкі першага беларускага фільма. Стужка "Лясная быль" была створаная рэжысёрам Юрыем Тарыхам паводле аповесці вядомага літаратара Міхася Чарота "Свінапас", якая распавядала пра часы савецка-польскай вайны. У эпопедах зніжыў у ролі саміх сябе нават прадстаўнікі тагачаснага кіраўніцтва рэспублікі — Аляксандр Чарвякоў, Язэп Адамовіч, Вільгельм Кнорын. Палац у Прылукі, кавадзі сінэмарыя, выконваў роллю сядзібы пана Драбскага, а ў здымках у масоўцы ахвотна ўдзельнічалі мясцовыя жыхары. Варт наведваць гэтыя мястэчкі, каб параўнаць сённяшняе краівадзі з кадрамі першага беларускага фільма і на свае вочы пабачыць калёску айчыннага кіно.

Як бачым, зусім не варт імкнуцца ў далёкія крані, каб знайсці сярэдзіны сучаснага гістарычных, біяграфічных і мастацкіх сюжэтаў. Упэўнены, што палобныя маршруты магчыма праекціраць не толькі ў ваколiцы сталіцы, але і ў многіх беларускіх гарадох і мястэчках. Наперадзе цёплыя дні — а значыць, чакаюць нас і новыя вандроўкі.

Антон РУДАК Фота аўтара

Яніна Байчук і Марыя Буцэнка

Марыя Буцэнка

Магія слова і фантанаў

Адразу чатыры чытачы газеты "Культура" даслалі правільныя адказы на чайнворд, які быў апублікаваны ў нумары 7 ад 16 лютага. Гэта Марыя Буцэнка, Кацярына Абманшчыкава, Марыя Сталбова і Святлана Жылук.

Геаграфія жадаючых праз нашае выданне патрапіць у Белдзяржцырк на шоу "Магія фантанаў" аказалася шырокай: ад Віцебшчыны да Мінска.

Напрыклад, Кацярына Абманшчыкава — бібліятэкар чытацкага залы Цэнтралізаваан бібліятэчнай сістэмы Расонскага раёна, кожны прапоўны дзень пачынае з вывучэння свежых газет, а пятніцу — менавіта з "Культуры".

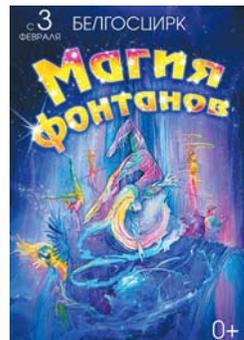
Святлана Жылук — настаўніца Зоркаўскай базавай школы Мінскай вобласці. Навучае дзяцей ямяскай і англійскай мовай. Яна любіць усё, што прыносіць радасць,

а гэта ўключна і конкурсы ў нашай газеце.

Марыя Сталбова, аператар кол-цэнтра, жыве ў Бараўлянах — і таксама цікавіцца культурай.

Марыя Буцэнка выкладае англійскую мову ў Сенаіцкай ЦШ № 2. Нашае выданне настаўніца ўпершыню убачыла паўгода таму на паліцах школьнай бібліятэкі. Адразу заікавалася: прыбавіла матчына слова. Магчыма, менавіта яно і дапамогло Марыі першай справіцца з заданнем і даслаць правільныя адказы. — Атрымаўшы запрашэнне на "Магію фантанаў", я рашыла зрабіць падарунак сваім баблям: Марыі Буцэнка і Яніна Байчук. Калі была маленькая, мы часта наведвалі ці цырк, а зараз мне захачэлася, каб яны ахвотна ў атмасферу дзіцінства і бестурботнасці.

Па словах бабляў, такога ў сваім жыцці яны яшчэ не бачылі. Заваявана сачылі за дзействам, якое

Адказы на чайнворд ("К" №7 ад 16.02.2024):
1. Рыгаланас. 2. Сто. 3. Опера. 4. Аніса. 5. Александрый. 6. Яна. 7. Абрад. 8. Дэквіновічкі. 9. Александрыйска. 10. Яўген. 11. Насаж. 12. Жываніс. 13. Савіцкі.

Сустрэлі вясну

У аграгарадку Гезалы Дзятляўскага раёна Гродзескай вобласці прайшоў свята "Праводзіны зімы".

Падчас свята "Праводзіны зімы"

Шумнае народнае гулянняе з водарам біліну распачалося з самай раніцы. На пладцоўцы каля Дома культуры разгарнуліся тагачаснае прадстаўленне і канцэрт, артыстаў выконвалі работнікамі. Не абыйшлося без гасцей: іх наведваліныкі свята выступіў народны ансамбль песні "Заранка" Калозу-шыньскага дома культуры. Праіаўдала выстава-дэгустацыя, дзе можна было пакаштаваць духмяных біліну, набыць тавары дэкаратыўна-прыкладной творчасці ад дзядзёна традыцыйнага мастацтва і рамёстваў, паўдзельнічаць у бясспройгрышнай латарэі.

Гэтак жа, як і свята было праектаванае народным каларытам, — распавядае загадчык металычнага аддзела Марына Лукінец. — Усе з задавальненнем сілвалі і народныя, і сучасныя песні, валзілі карагоды, пускваліся ў скокі, удзельнічалі ў конкурсах і смакавалі біліны з духмянай гарбатай. Развітанне з зімавай-зімой прайшоў весела і гарэзліва.

Афіша з 15 па 22 сакавіка

- Пастаянныя экспазіцыі.
- Выстава "Уладзімір Кохух. Жываніс". Да 24 сакавіка.
- Выстава "Ачышчаеца сэрца мае, ідуць на чыстай радзі" Да 24 сакавіка.
- Выстава "Мастацтва — 85. Абылі і фотаздымкі", прысвечаная юбілею Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь. Да 24 сакавіка.
- Выстава "Мастацтва любіць жыццё. Dolce Vita". Да 1 красавіка.
- Экспазіцыя "Беларуская скульптура XVII—XVIII стст.", на якой прадстаўлена больш за 80 помнікаў лепшых драўлянай скульптуры і разьбы, створаных у першай палове XVII — канцы XVIII ст., фондах музея. Выставачны корпус, вул. Карпа Маркса, 24. Да 1 красавіка.
- Выстава "Ракорсы творчасці: зямля, вада, неба" народнага мастака Беларуд, выдатнага майстра лірычна-эпічнага пейзажа, драўлянай малявання, мастацтвазнаўцы і таленавітага педагога Паўла Васільева Масленікава (1914—1995), прысвечаная 110-годдзю з дня нараджэння творцы. Да 24 сакавіка.
- Экскурсіі: "Самыя-самыя... (6+)"; "Якога колеру з'яна?" (6+); "Казі Усходу" (10+); "Міфы Старажытнай Грэцыі і Рымы" (10+); "Партрэты аўтары мільянаў гадоў" (10+); "Пляч мой каханай" (16+); "Яканы партрэт" (16+); "Мінск у музеі" (16+). Праводзіцца заўсёды.

- Музей "Дом вавоўчыцаў. Культура і мастацтва 1-й паловы XIX ст."
- Мінск, вул. Літэратурна-навуковая, 35а, тэл.: 8 017 3637796, 8 017 3588878.
- Выстава графічнага партрэта XIX стагоддзя "Полена" з фонду Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь. Да 15 мая.
- Пастаянныя экспазіцыі.
- Брай-рын "Зрудацыя. Упэўненасць. Паспех". У гульні могуць прыняць удзел любыя арганізаваныя групы.
- Квэз "Плошч Мінуга".
- Экскурсія "Інтэр'ер каліскай сядзібы". Папярэдні запис. Праводзіцца заўсёды.
- Экскурсія "Шлях мастака Валенція Баньковіча". Папярэдні запис. Праводзіцца заўсёды.
- Экскурсія "Сядзібы партрэт". Папярэдні запис. Праводзіцца заўсёды.

- Музей Беларускага народнага мастацтва
- Мінскі р-н, Астравыцкая-Гарадзкія ст. в. Аколiца, вул. Івянецкая, 17а, тэл.: 8 017 5074468
- Пастаянныя экспазіцыі.
- Выстава работ вядомага народнага майстра, разьбяра па дрэве, мастака-жывапісца, графіка Апалянарыя Пупко (1893—1984) "Я беларус". Да 28 красавіка.
- Батлечны спектакль. Праводзіцца заўсёды.
- Выстава з фонду Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь.
- Майстар-клас "Саломалічэнне".
- Майстар-клас "Лялька-мотанка".
- Праводзіцца заўсёды.
- Майстар-клас "Квэцтва". Праводзіцца заўсёды.

- Музей В. К. Бялыніцкага-Бірулі ў Матлеве
- Мінск, вул. Ленінская, 37, тэл.: 8 0222 650203, 8 0222 658800
- Пастаянныя экспазіцыі.
- Art-lectorium "Зразумелае мастацтва". Праводзіцца заўсёды.
- Падрабязней на сайце artmuseum.by альбо па тэлефонах 8 0222 650203, 8 0222 658800.

МАГІЛЁўСКИ АБЛАСКИ ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР

г. Магілёў, вул. Першамайская, 7, тэл.: 8 0222 656604 (каса), сайт: mdrama.by

- **“Жаніцьба. Фантасмагорыя” (12+)**. Прэмера. 15 сакавіка ў 18.30, 16 сакавіка ў 18.30, 17 сакавіка ў 18.30.
- Музычная казка ў 1 дзеі **“Шматкі па закутках” (0+)**.
- 16 сакавіка ў 12.00.
- Казка **“Як стаць супергероём?” (0+)**. 17 сакавіка ў 12.00.
- Сучасныя вадзіві ў 1 дзеі **“Спадары, таварышы, сволачы і дамы” (16+)**. 19 сакавіка ў 18.30.
- XVII Міжнародны маладзёжны тэатральны форум **“M.@RT.KAN.TAKT”: “Жаніцьба. Фантасмагорыя” (12+)**. 20 сакавіка ў 18.00.
- XVII Міжнародны маладзёжны тэатральны форум **“M.@RT.KAN.TAKT”: “Дакамерон” (16+)**. 21 сакавіка ў 16.00.
- XVII Міжнародны маладзёжны тэатральны форум **“M.@RT.KAN.TAKT”: “Антарктыда” (16+)**. 21 сакавіка ў 17.30.
- XVII Міжнародны маладзёжны тэатральны форум **“M.@RT.KAN.TAKT”: “Двое на арэлях” (16+)**. 21 сакавіка ў 19.30.
- XVII Міжнародны маладзёжны тэатральны форум **“M.@RT.KAN.TAKT”: “Умут” (12+)**. 22 сакавіка ў 17.30.
- XVII Міжнародны маладзёжны тэатральны форум **“M.@RT.KAN.TAKT”: “Апавяданні цынікі” (16+)**. 22 сакавіка ў 19.00.
- XVII Міжнародны маладзёжны тэатральны форум **“M.@RT.KAN.TAKT”: “Прыгоды Тома Соера” (12+)**. 23 сакавіка ў 13.00.
- XVII Міжнародны маладзёжны тэатральны форум **“M.@RT.KAN.TAKT”: “Пётр I – жыццё і дзейнасць” (12+)**. 23 сакавіка ў 15.30.
- XVII Міжнародны маладзёжны тэатральны форум **“M.@RT.KAN.TAKT”: “Творчая сустрэча з заслужанай артысткай Расійскай Федэрацыі Ганнай Балшыовай (12+)**. 23 сакавіка ў 17.00.
- XVII Міжнародны маладзёжны тэатральны форум **“M.@RT.KAN.TAKT”: “Смердзяючы” (18+)**. 23 сакавіка ў 19.30.
- XVII Міжнародны маладзёжны тэатральны форум **“M.@RT.KAN.TAKT”: “Нос маёра Кавалёва” (12+)**. 23 сакавіка ў 20.30.

УНП 700184039

НАЦЫЯНАЛЬНЫ АКАДЭМІЧНЫ ТЭАТР ІМЯ ЯНКИ КУПАЛЫ

г. Мінск, вул. Энгельса, 7, тэл.: 8 017 3654237, 8 017 3576627, пошта: kupalabilet@mail.ru

- Сімфанічная рок-цырымонія **“Барока”** пры ўдзеле рок-аркестра NIKAMUZA (6+). Галоўная сцэна. 16 сакавіка ў 19.00.
- Музычная камедыя **“Пісаравы імяніны” (16+)**. Прэмера. Галоўная сцэна. 20 сакавіка ў 19.00, 21 сакавіка ў 19.00.
- Імпрэза **“Музыка душы. Роднае” (0+)**. Камінная зала. 22 сакавіка ў 19.00.
- Трагікамедыя **“Чакана гучна і да болю блізка” (16+)**. Камерная сцэна. 22 сакавіка ў 19.00.
- Містычная легенда пра каханне ў 1 дзеі **“Чорная панна Насвіжкі” (12+)**. Галоўная сцэна. 23 сакавіка ў 19.00.
- Імпрэза **“Музыка душы” (0+)**. Камінная зала. 24 сакавіка ў 19.00.
- Спектакль **“Двор майго дзяціства” (12+)**. Прэмера. Камерная сцэна. 24 сакавіка ў 19.00.

УНП 100377901

НАЦЫЯНАЛЬНЫ АКАДЭМІЧНЫ ВЯЛІКІ ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

г. Мінск, пл. Парыжскай Камуны, 1, тэл.: 8 017 2431041 (каса), 8 017 3615493

- Экскурсія **“Унікальны свет закулісы Вялікага тэатра Беларусі” (6+)**. 15 сакавіка ў 16.00; 16 сакавіка ў 11.00, 14.00; 22 сакавіка ў 16.00.
- Балет у 2 дзеях **“Шчаўнунок” (6+)**. 15 сакавіка ў 19.00.
- Опера ў 2 дзеях **“Царская нявеста” (12+)**. 16 сакавіка ў 18.00.
- Балет у 1 дзеі **“Жар-птишка” (6+)**. 17 сакавіка ў 18.00.
- Балет у 1 дзеі **“Шехеразада” (12+)**. 17 сакавіка ў 18.15.
- Опера ў 1 дзеі **“Моцарт і Сальерні” (12+)**. 17 сакавіка ў 18.30.
- Опера ў 2 дзеях **“Дзікае паляванне караля Стаха” (12+)**. 19 сакавіка ў 19.00.
- Балет у 2 дзеях **“Жызэль” (12+)**. 20 сакавіка ў 19.00.
- Канцэрт **“Коханне пэатра” (12+)**. Камерная зала імя Л. П. Александровскай. 20 сакавіка ў 19.30.
- Опера ў 2 дзеях **“Вяселле Фігаро” (12+)**. 21 сакавіка ў 19.00.
- Балет-феерыя ў 2 дзеях з пралогом і эпілогам **“Спячача прыгажуня” (12+)**. 22 сакавіка ў 19.00.
- Опера ў 2 дзеях **“Гісторыя Кая і Герды” (Снежная каралева)” (6+)**. 23 сакавіка ў 11.00, 18.00.
- Балет у 3 дзеях **“Спартак” (12+)**. 24 сакавіка ў 18.00.
- Сольны канцэрт Аксаны Волкавай **“Чырвоны попель” (12+)**. Камерная зала імя Л. П. Александровскай. 24 сакавіка ў 18.30.

УНП 191081322

НАЦЫЯНАЛЬНЫ ГІСТОРЫКА-КУЛЬТУРНЫ МУЗЕЙ ЗАПАВЕДНИК “НЯСВІЖ”

г. Нясвіж, вул. Ленінская, 19, тэл.: 8 01770 20602, 8 01770 20660, 8 029 5518051, 8 029 1903149

Палацавы ансамбль

- Тэатралізаваная экскурсія ў традыцыйна княжацкага двара **“Модны праменад”**. 16 сакавіка.
- Выстава сучаснага скульптара Максіма Петруля **“4х4”**. Да 15 чэрвеня.
- Выстава **“Маджарскія: армянскі род у гісторыі Беларусі”**. Калекцыйныя залы “Слуцкія паясы”. Да 31 ліпеня.
- Часовая экспазіцыя **“Ператвораныя ў попель. Генацыд беларускага народа на тэрыторыі Нясвіжскага раёна ў гады вайны”**. Да 13 кастрычніка.
- Экспазіцыя **“Цудатворная Жыровіцкая ікона Божай Маці ў камені”**. Аўтар праекта А. Папелюк. Малая выставачная зала. Да 18 лістапада.
- Міжнародны выставачны праект **“Castrum doloris. Пахавальны цырымоніял нясвіжскага двара”**. У складзе пастаяннай экспазіцыі.
- Квэст **“Палацавыя таямніцы”**.
- Виртуальныя выставы: **“Ператвораныя ў попель. Генацыд беларускага народа на тэрыторыі Нясвіжскага раёна ў гады вайны”, “Нясвіж – здабытак сусветнай культуры”, “Разбураны след вайны ў архітэктуры Нясвіжа”, “Шэдэўры калекцыі ўнікальных артэфакты музея-запаведніка «Нясвіж»”**.
- Тэматычныя і агляльныя экскурсіі па гісторыка-архітэктурных помніках і ландшафтных парках Нясвіжа.

Аддзел экскурсійнай і інфармацыйнай дзейнасці (г. Нясвіж, вул. Замкавая, 2а)

Выставачны праект **“Жывалісны матыў”** сучасных мастакоў Леанілы і Дзмітрыя Трапезнікавых. Да 8 красавіка.

Ратуша (г. Нясвіж, вул. Савецкая, 3)

- Пастаянная экспазіцыя **“Гарадское самакіраванне ў Нясвіжы ў XVIII – 1-й палове XIX ст.”**
- Калекцыя гадзіннікаў XIX–XX стагоддзяў **“Культура часу”**. З фондаў музея-запаведніка.

Мерапрыемствы

- Квэсты: **“Безаблічны артэфакт”, “Карта сямі каралеўстваў”, “Музейны дэтэктыў”, “Музейнае расследаванне”**.
- Культурныя мерапрыемствы: **“Прыём у княгіні”, “Дзень нараджэння ў ратушы”** (група да 12 чалавек ад 6 да 11 гадоў).
- Сюжэтна-ролевая развівальная праграма **“Школа шпіёнаў”** (да 25 чалавек).
- Гульня-знаёмства **“Музейка аб музеі”** (група да 25 чалавек ад 4 да 7 гадоў).
- Гульнявая праграма **“Выкрунтасы”** (група да 25 чалавек).

Падробязнасці па тэлефонах 8 01770 20602, 8 01770 20660 або на сайце niasvizh.by.

УНП 600207920

ЗАМКАВЫ КОМПЛЕКС “MIR”

г. п. Мір, Караліцкі р-н, Прудзенская вобл., тэл.: 8 01596 36290, 8 01596 36270

Пастаянная экспазіцыя.

- Часовая экспазіцыя **“Погляд у мінулае: мода, стыль і прыгажосць” (0+)**. Прадметы побыту, мэбля, мужчынскія і жаночыя аксесуары прадстаўнікоў вышэйшых слаёў грамадства XIX – пачатку XX стагоддзя. Слановая зала. Да 15 сакавіка.
- Часовая экспазіцыя **“Вялікая княгіня Волга Аляксандраўна. Усё жыццё яна на палатне”** з аўтаномнай установы культуры Варонежскай вобласці “Гісторыка-культурны цэнтр «Палацавы комплекс Альдэнбургскіх»”. Слановая зала. З 21 сакавіка да 2 мая.
- Экспазіцыя **“Воіны XX стагоддзя. Гета ў Мірскім замку”**.
- Аглядныя і тэматычныя экскурсіі.
- Экскурсіі з элементамі тэатралізацыі для дзяцей і дарослых.
- Экскурсія для дваіх **“Інтрыгі Купідона”**.
- Сямейная квэст-экскурсія **“Легенды і паданні Мірскага замка”**.
- Музейныя заняткі для дзяцей сярэдняга школьнага ўзросту: **“Святочная страва для князя па старадаўнім рэцэпце”, “Асабілісці жаночага касцюма XVIII ст.”, “Арганізацыя войска і вайсковая справа ВКЛ у XVI ст.”, “Печы з каробкавай кафлі XVI–XVII стст. у палацы князёў Радзівілаў”**.

УНП 590021641

ВІЦЕБСКАЯ АБЛАСКАЯ ФІЛАРМОНІЯ

г. Віцебск, вул. Леніна, 69, тэл.: 8 0212 368387 (каса), сайт: vitebsk-fil.by

- Мюзікл Я. Дубравіна **“ГІСТОРЫІ КАТА ФІЛАФЕЯ” (3+)** у межах праекта **“ФІЛАРМОНІЯ – ДЗЕЦЯМ”**. 23 сакавіка ў 11.00.
- Музычныя сустрэчы для будучых мам **“САТКАЦЬ ДУШУ З НОТ”** – сустрэча сёмай: **“МАМ-МУЗ-КАФЭ” (0+)**. 23 сакавіка ў 16.00.
- Прадстаўленне **“ПАДАРОЖЖА ВІТАМІНКІ” (3+)** у межах праекта **“ФІЛАРМОНІЯ – ДЗЕЦЯМ”**. 24 сакавіка ў 11.00.

УНП 300145385

БЕЛАРУСКИ ДЗЯРЖАЎНЫ МУЗЕЙ ГІСТОРЫІ ВЯЛІКАЙ АЙЧЫННАЙ ВАЙНЫ

г. Мінск, пр-т Пераможаў, 8, тэл.: 8 017 2030792, 8 029 1440792, 8 017 3271166

- Пастаянная экспазіцыя.
- Часовая выстава **“Адзінай памяці верныя”**, прысвечаная 80-годдзю з пачатку вызвалення Беларусі.
- Часовая экспазіцыя **“Музей. Час. Памяць”**, створаная ў рамках праекта “Адкрытыя фонды”.
- Выстава работ удзельнікаў конкурсу малюнка **“Ганарымся Героямі”**.
- У продаж пасуплілі сертыфікаты на наведванне музейнай экспазіцыі.

Падробязнасці на сайце wagtuseum.by.

УНП 100235472

НАЦЫЯНАЛЬНЫ ЦЭНТР СУЧАСНЫХ МАСТАЦТВАЎ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

г. Мінск, вул. Някрасава, 3, тэл.: 8 017 2350331, час працы: серада – нядзеля з 12.00 да 20.00

- Міжнародны выставачны праект **“Сто ўсмешак Гагарына. Усмешка для Свету”**. Да 21 красавіка.
- Міжнародная выстава **“Саярыззм”**. Да 26 мая.

г. Мінск, пр-т Незалежнасці, 47, тэл.: 8 017 2350332, 8 017 3990978, час працы: серада – нядзеля з 12.00 да 20.00

- Выставачны праект **“Страсці па архітэктуры”**. Да 28 красавіка.

УНП 192545414

ЗАСЛУЖАНЫ КАЛЕКТЫЎ БЕЛАРУСКИ ТЭАТР “ЛЯЛКА”

г. Віцебск, вул. Пушкіна, 2, тэл.: 8 0212 669077 (каса)

- Малюўнічая казка ў 1 дзеі **“Як куранятка голас шукала” (0+)**. Прэмера. Спектакль у фазе тэатра. 16 сакавіка ў 10.30, 23 сакавіка ў 10.30, 24 сакавіка ў 10.30.
- Імпрэзіацыя ў 2 дзеях **“Казкі пра казку” (6+)**. 16 сакавіка ў 12.00.
- Кранальныя гісторыі без слоў у 1 дзеі **“Дзюймовачка” (3+)**. 17 сакавіка ў 11.00.
- Музычная казка ў 2 дзеях **“Дальпівы слонік” (4+)**. 23 сакавіка ў 12.00.

УНП 300001869

Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь

аказвае фізічным і юрыдычным асобам паслугі па рэстаўрацыі і кансервацыі асоб, твораў выяўленчага і дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва.

Тэлефоны: **8 017 3970163, 8 025 6677819.**

УНП 100317771

СТРАТА

Адміністрацыя і педагогічныя калектывы ўстаноў адукацыі “Беларуская дзяржаўная харэаграфічная гімназія-каледж” шчыра смуткуюць у сувязі са смерцю заслужанага артыста Рэспублікі Беларусь, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь Веніяміна Міхайлавіча Захарова і выказваюць глыбокія спачуваныя маці, родным і блікім.

КУЛЬТУРА

Сайт: kultura-info.by
E-mail: kim@kultura-info.by

ШТОТЫДНОВАЯ ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА, ДЛЯ ДАСУГУ (КУЛЬТУРА, МАСТАЦТВА). Выдаецца на беларускай мове.

Заснавальнік — Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь. Рэгістрацыйнае пасведчанне № 637, выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавечкая ўстанова “КУЛЬТУРА І МАСТАЦТВА”.

Дырэктар — КУЗНЯЦОВА Наталія Васільеўна.

Рэдакцыйны газеты “Культура” — КУЗНЯЦОВА Наталія Васільеўна.

Намеснік галоўнага рэдактара — ШЧУРОК Жанна Генадзеўна.

Адказны сакратар — Галіна МАЛІНОВСКАЯ.

Рэдактар аддзела — Віктар ГАУРЫШ.

Аглядальнікі рэдакцыі — Яўгенія ГАБЕЦ, Антон РУДАК, Ганна САКАЛОВА, Ірына СВІРЬЦІ, Данііл ШЭЙКА, Зміцер ЮРКЕВІЧ, Настася ЮРКЕВІЧ.

Рэдактары літаратурныя — Машей ЗАЙЦАУ, Лідзія НАЛІЦКА.

Рэдактар мастацкі — Мікалай КАСЦЮКОЎ.

Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, праспект Незалежнасці, 77, чацвёрты паверх.

Тэлефон: 8 017 2860797. Тэлефон-факс: 8 017 3345741. Бухгалтэрыя: 8 017 3345735. Рэкламны адзел: 8 017 2860797.

Падпісанні індэкс: 63875, 638752, 63879. Ільготныя на паўгоддзе: 63872, 638722 (зніжка 15 %). Камплекі (газета “Культура” і часопіс “Мастацтва”): 63874, 638742 (зніжка 10 %).

Рознічны кошт — па дамоўленасці.

* — матэрыял на правах рэкламы.

Падпісана ў друку 14.03.2024 у 16.00. Замова № 570. Наклад 3560.

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства “Выдавештва «Беларускі Дом друку»”. 220013, г. Мінск, праспект Незалежнасці, 79/1. ЛП № 3820000007667 ад 30.04.2004.

© “Культура”, 2024.